

**«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ
ҚОРЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕП

**2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ
БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК**

«ТАК «Центраудит-Казакстан» ЖШС
Директоры
(аудиторлық қызметпен айналысуға мемлекеттік
лицензиясы № 0000017,
1999 жылдың 27 желтоқсанында берілген)
В.В. Радостовец
2012 жылғы 20 ақпан

«Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» АҚ-ның акционеріне

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

Біз ұсынылған «Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының қаржылық есептілігі аудитін жүргіздік, оның құрамына 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есеп, жиынтық кіріс туралы есеп, меншік капиталындағы өзгерістер туралы есеп, аталған күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп, сондай-ақ есептік саясаты негізгі қағидаларының қысқаша мазмұны және басқа да түсініктемелік ескертпелер кіреді.

Қаржылық есептілік бойынша Қоғам басшылығының жауапкершілігі

Қоғам басшылығы осы қаржылық есептіліктің Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірленуіне және шынайы ұсынылуына, сонымен қатар Қоғам басшылығы алаяқтық немесе қате жіберу нәтижесінде маңызды бұрмалауды қамтымайтын қаржылық есептілікті дайындау үшін қажетті деп санайтын ішкі бақылау жүйесін қамтамасыз ету үшін жауапты.

Аудитордың жауапкершілігі

Біз аудитімізге негізделген бұл қаржылық есептілік туралы айтылған пікірімізге жауаптымыз. Біз аудитті Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес өткіздік. Бұл стандарттар біздің әдеп нормаларын сақтауымызды, сондай-ақ аудитті қаржылық есептілікте маңызды бұрмалаулардың жоқ екендігіне жеткілікті түрде сенімді болатындай жоспарлауымызды және жүргізуімізді талап етеді.

Аудит ұсынылған қаржы есептілігіндегі сомалар мен ақпараттарға қатысты аудиторлық дәлелдерді алуға бағытталған рәсімдердің орындалуынан тұрады. Рәсімдерді таңдау аудиторлық пікірге, сонымен қоса алаяқтық немесе қателерден туындаған қаржылық есептілік елеулі бұрмалануының тәуекелін бағалауға тәуелді болады. Осы тәуекелді бағалау кезінде аудиторлар, кәсіпорынның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірін білдіру үшін емес, аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында Қоғамның қаржылық есептілігін дайындауға және оны шынайы түрде беруге қатысты ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыруды қарастырады.

Аудит сонымен қатар, таңдалған есептік саясаттың орындылығын және Қоғам басшылығы жасаған бухгалтерлік бағалаулардың негізділігін және қаржы есептілігінің жалпы ұсынылуын бағалаудан тұрады.

Біз, біздің тарапымыздан алынған аудиторлық дәлелдемелер жеткілікті және біздің аудиторлық пікірімізді білдіру үшін негіз болып табылады деп санаймыз.

Пікір

Біздің пікіріміз бойынша, «Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының қаржылық есептілігі 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайының бүкіл маңызды жақтарын, аталған күнге аяқталған жыл ішіндегі қызметінің нәтижелері мен қаржы қозғалысының Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкестігін шынайы көрсетеді.

«Центраудит-Қазақстан» ТАК ЖШС Аудиторы
(аудитордың біліктілік куәлігінің №0000320, 02.05.1997 ж. берілген)

Пяткова И.Б.

Қазақстан Республикасы, 050059, Алматы қ.,
әл-Фараби даңғ., 19, «Нұрлы-Тау» бизнес-орталығы
1 Б корпусы, 301-302 офис

¹ «Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамы, бұдан былай мәтін бойынша «Қоғам», «Қор»

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

	Ескертпе [1]	2011ж. 31 желтоқсанда	2010ж. 31 желтоқсанда
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты мен баламасы	4	9,477,107	17,092,242
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері	5	231,633,677	182,464,426
Корпоративті табыс салығы бойынша алдын ала төлем		775,234	645,458
Басқа қаржы активтері	6	1,981,518	2,156,622
Басқа активтер	7	16,347	4,128
Кейінге қалдырылған салық активі	16	5,987	3,301
Негізгі құрал-жабдықтар	8	4,868	4,951
Материалдық емес активтер	8	2,103	5,943
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		243,896,841	202,377,071
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
КАПИТАЛ			
Жарғылық капитал	9	133,100,000	121,000,000
Бөлінбеген пайда		8,337,541	8,007,627
Қайта бағалау бойынша резерв	10	6,759,410	6,500,063
Резервтік капитал	10	1,210,000	1,100,000
Арнайы орналастыру резерві	10	94,458,425	65,611,693
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		243,865,376	202,219,383
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Корпоративті табыс салығы бойынша міндеттемелер		-	56
Басқа қаржы міндеттемелері	11	1,611	142,440
Басқа міндеттемелер	12	29,854	15,192
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		31,465	157,688
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		243,896,841	202,377,071

[1] 6-37-б. ескертулер қаржылық есептіліктің бөлінбес бір бөлігі болып табылады.

Төрайым

Бас есепші

2012 жылғы 20 ақпан

Маженова Б.М.

Пичитаева А.А.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2011 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы
ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП

	Ескертпе [1]	2011 ж.	2010 ж.
Пайыздық кірістер		8,370,462	8,199,588
Пайыздық шығындар		(55,700)	(91,680)
Таза пайыздық кірістер	13	8,314,762	8,107,908
Банктердің-қатысушылардың жарналарынан және тарату комиссиясының түсімінен болған таза кіріс	14	20,949,105	18,966,177
Шетел валютасын қайта бағалаудан болған шығындар шегерілген кірістер		280,435	98,965
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін тарату бойынша шығындар шегерілген кірістер		-	5,205
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін сатқанда қайта бағалаудан болған пайда (шығын)		-	462
Басқа операциялық кірістер		4,194	59
Жалпы және әкімшілік шығындар	15	(230,665)	(198,457)
Салық салуға дейінгі пайда (шығын)		29,317,831	26,980,319
Табыс салығы бойынша шығындар	16	(31,185)	(6,515)
Бір жылғы пайда (шығын)		29,286,646	26,973,804
Банктердің-қатысушылардың жарналарынан және тарату комиссиясының түсімінен болған таза кірісті арнайы орналастыру резервіне міндетті бөлу	10	(20,949,105)	(18,966,177)
Міндетті бөлуден кейінгі пайда		8,337,541	8,007,627
Басқа жиынтық кіріс			
Сатуға арналған қаржы активтерін қайта бағалаудан болған пайда (шығын)	5	259,347	3,390,758
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін таратқан кезде пайдадағы (шығындағы) басқа жиынтықты кірістен қайта бағалаудан болған пайданы (шығынды) қайта жіктеу	5	-	(462)
Жалпы басқа жиынтық кіріс		259,347	3,390,296
Акционерге тиесілі корпоративті табыс салығын шегеріп, бір жылғы жиынтықты кіріс (шығын)		8,596,888	11,397,923

[1] 6-37-б. ескертулер қаржылық есептіліктің бөлінбес бір бөлігі болып табылады.

Төрайым

Бас бухгалтер

2012 жылғы 20 ақпан

Маженова Б.М.

Пичитаева А.А.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2011 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

	2011 ж.	2010 ж.
I. Операциялық қызметтегі ақша қаражаттары және олардың баламасы		
I. Операциялық қызметтегі ақша қаражаттары және олардың баламасы	28,578,646	25,958,292
Міндетті күнтізбелік жарналар түсімі	20,346,703	17,370,697
Тарату комиссиясының түсімі	638,000	962,000
Банктерде орналастырылған салымдар бойынша сыйақының түсімі	12,933	97,974
Сағуға арналған қолдағы бар қаржы активтері бойынша алынған сыйақы	7,576,638	7,521,474
«Кері РЕПО» операциялары бойынша сыйақы алу	-	2,250
Депозиторларға арналған пайдаланылмаған сомаларды қайтару	-	1,485
Басқа түсімдер	4,372	2,412
Ақша қаражатының және баламасының шығарылуы, жалпы	(385,247)	(1,723,417)
Тауарлар мен қызметтер үшін жеткізушілердің төлемдері	(89,859)	(80,577)
Іс-сапар шығындары бойынша төлемдер	(5,495)	(7,284)
Жұмыскерлерге сыйақы төлеу	(91,759)	(80,724)
Төленген корпоративтік табыс салығы	(161,364)	(1,512,781)
Басқа салықтар және бюджетке басқа да міндетті төлемдер	(34,434)	(36,130)
Жеке тұлғалардың депозиттері бойынша өтемақы төлеу	(2,336)	(2,894)
Басқа шығарылымдар	-	(3,027)
Операциялық қызметтен алынған таза ақша қаражаты және баламасы	28,193,399	24,234,875
II. Инвестициялық қызметтен алынған ақша қаражаты және баламасы		
Ақша қаражаты мен баламасының түсімі, жалпы	145,276,724	101,682,081
Сағуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін сатудан түскен түсім	145,276,724	74,806,057
«Кері РЕПО» операцияларының түсімі		26,876,024
Ақша қаражаты мен баламасының шығарылуы, жалпы	(193,271,916)	(162,761,003)
Негізгі құрал-жабдықтарды иелену	(2,481)	(1,443)
Материалдық емес активтерді иелену	-	(1,260)
Сағуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін иелену	(193,269,435)	(135,882,276)
«Кері РЕПО» операциялары бойынша шығару		(26,876,024)
Инвестициялық қызметтен алынған таза ақша қаражаты мен баламасы	(47,995,192)	(61,078,922)
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражаты		
Ақша қаражаты мен баламасының түсімі, жалпы	12,100,000	11,000,000
Жай акциялар эмиссиясы	12,100,000	11,000,000
Қаржы қызметінен алынған таза ақша қаражаты мен баламасы	12,100,000	11,000,000
Кезеңдегі ақша қаражаты мен баламасының таза өзгерісі	(7,701,793)	(25,844,047)
Шетел валютасын қайта бағалағандағы ақша қаражаты мен баламасының таза өзгерісі	86,658	8,883
Есеп кезеңінің басындағы ақша қаражаты мен баламасы	17,092,242	42,927,406
Есеп кезеңінің соңындағы ақша қаражаты мен баламасы	9,477,107	17,092,242

Төрайым

Бас бухгалтер

2012 жылғы 20 ақпан

Маженова Б.М.

Пичитаева А.А.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2011 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП

	Жарғылы қ капитал	Қайта бағалау бойынша резерв	Резервті қ капитал	Арнайы орналастыру резерві	Бөлінбеген пайда (шығын)	Жалпы капитал
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	121,000,000	6,500,063	1,100,000	65,611,693	8,007,627	202,219,383
Жиынтықты кіріс		259,347			8,337,541	8,596,888
Акциялар эмиссиясы	12,100,000					12,100,000
Резервтік капитал калыптастыру			110,000		(110,000)	-
Арнайы өтеу резервін калыптастыру				7,897,627	(7,897,627)	-
Банктердің-қатысушылардың жарналары мен тарату комиссиясының түсімдерінен болған таза кірісті арнайы өтеу резервіне міндетті бөлу				20,949,105		20,949,105
2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	133,100,000	6,759,410	1,210,000	94,458,425	8,337,541	243,865,376
2009 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	110,000,000	3,109,767	1,000,000	36,203,432	10,542,084	160,855,283
Жиынтықты кіріс	-	3,390,296	-	-	8,007,627	11,397,923
Акциялар эмиссиясы	11,000,000	-	-	-	-	11,000,000
Резервтік капитал калыптастыру	-	-	100,000	-	(100,000)	-
Арнайы өтеу резервін калыптастыру	-	-	-	10,442,084	(10,442,084)	-
Банктердің-қатысушылардың жарналары мен тарату комиссиясының түсімдерінен болған таза кірісті арнайы өтеу резервіне міндетті бөлу	-	-	-	18,966,177	-	18,966,177
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	121,000,000	6,500,063	1,100,000	65,611,693	8,007,627	202,219,383

Төрайым

Бас бухгалтер

2012 жылғы 20 ақпан

Маженова Б.М.

Пичитаева А.А.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

1. Жалпы ақпарат

«Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамы (бұдан былай – «Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» АҚ, «Қоғам», ҚДКҚ) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі (бұдан былай – «ҚРҰБ») Басқармасының 1999 жылғы 15 қарашадағы № 393 қаулысының негізінде құрылған.

Занды мекенжайы мен нақты орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Бостандық ауданы, Көктем-3 ықшам ауданы, 21-үй.

Занды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу туралы куәлік № 30190-1910-АҚ, 2010 жылғы 24 қыркүйекте Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Әділет департаментімен берілген, Қоғамның алғаш тіркелген күні: 1999 жылғы 20 желтоқсан.

Қазақстан Республикасының Статистика жөніндегі агенттігі мемлекеттік жіктеуіш бойынша Қоғамға ОКПО 39097277 кодын берген. ОКПО коды берілген күн: 1999 жылғы 22 желтоқсан.

Қазақстан Республикасы салық төлеушісінің куәлік сериясы 60 № 115737, 2010 жылғы 24 қыркүйекте Алматы қаласы Бостандық ауданы бойынша Салық органымен берілген, 1999 жылғы 23 желтоқсанның бастап оған СТН 600400112748 беріліп, салық төлеуші ретінде Қоғамның мемлекеттік тіркелуін растайды.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның дауыс беруші акцияларының 100% Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіне тиесілі.

Қоғамның Жарғылық капиталы – 133,100,000,000 (бір жүз отыз үш миллиард, жүз миллион) теңге.

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің (бұдан былай – «ҚҚА») 2011 жылғы 13 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген бағалы қағаздардың шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы куәлікке сәйкес «Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» АҚ акциялар шығарылымы 665,500 (алты жүз алпыс бес мың бес жүз) жай акцияға бөлінген, оған ҰСН KZ1C42180014 берілген. Кезекті шығарылым 2011 жылғы 13 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен тіркеліп, А4218 нөмірімен мемлекеттік бағалы қағаздар тізіліміне енгізілген.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның жай акцияларының барлық саны тіркелген, орналастырылған және толық төленген.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2008 жылғы 21 мамырдағы №166НБ шартқа сәйкес Қоғамның қаржы активтерін жауапты сақтау және сенімді басқару бойынша қызметтер атқарады.

ҚҚА 2005 жылғы 15 маусымда берген №0406200386 бағалы қағаздардың ұстаушыларының тізілімін жүргізу жөніндегі қызметпен айналысуға лицензиясы бар «Фондовый центр» АҚ Қоғамның тіркеушісі болып табылады.

Тіркеуші Қоғамға 2000 жылғы 09 шілдедегі № 194-12 шарттың негізінде бағалы қағаз ұстаушыларының тізілімін жүргізу жөніндегі қызметтерді ұсынады.

Қоғамның негізгі қызмет түрі қаржы жүйесінің тұрақтануын қамтамасыз етуге қатысу, соның ішінде банк – депозиттерді міндетті кепілдендіру жүйесі қатысушысы еркінен тыс тараған жағдайда салымшыларға кепілдікті өтем төлеу арқылы Қазақстан Республикасының банктік жүйесіне деген сенімді қолдау болып табылады.

Қоғам өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексін, «Акционерлік қоғамдар туралы», «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы», «Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерді міндетті кепілдендіру туралы», «Қазақстан Республикасындағы банктер мен банктік қызмет туралы», «Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу мен қадағалау туралы» Қазақстан Республикасының заңдарын, Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік-құқықтық актілерін, Қоғам Жарғысын, Акционер мен Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдерін басшылыққа алады.

Міндеттері мен Қызметтері

«Қазақстан Республикасындағы екінші деңгейлі банктерде орналастырылған депозиттерді міндетті кепілдендіру туралы» Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 7 шілдедегі заңына сәйкес ҚДКҚ негізгі міндеттері:

1) Қазақстан Республикасының қаржы жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз етуге қатысу;

2) Банк-қатысушы еркінен тыс таратылған жағдайда кепілдендірілген депозиттердің салымшыларының құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау.

ҚДКҚ осы міндеттерді атқара отырып, елдің банктік жүйеге деген сенімінің артуына және халықтың депозиттік негізінің өсуіне көмектеседі. Осылайша, соңғы бес жылда Қазақстанның банктеріндегі жеке тұлғалардың жиынтықты базасы 2,7 есе – 597 млрд. теңгеден 2,2 трлн. теңгеге дейін өсті.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

ҚДҚК негізгі қызметтері:

еркінен тыс таратылған банктің — депозиттерді міндетті кепілдендіру жүйесінің қатысушысының депозиторларына-жеке тұлғаларға кепілдікті өтем төлемі;

кепілдікті өтемді төлеу үшін арналған арнайы резервті қалыптастыру;

инвестициялық кіріс алу мақсатында түрлі қаржы құралдарына меншікті активтерді инвестициялау;

банктердің-депозиттерді кепілдендіру жүйесі қатысушыларының орындауы үшін міндетті Қосылу шартының және басқа да нормативтік актілердің талаптарын анықтау;

банктің-депозиттерді кепілдендіру жүйесі қатысушысының консервациясы кезеңіне, сондай-ақ банктің-қатысушының Қазақстан Республикасы қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің барлық банктік операциялар жүргізуге берген лицензиясынан айрылу кезеңіне тағайындалатын уақытша әкімшілік құрамына қатысу;

тарату комиссиясының және еркінен тыс таратылатын банктің-қатысушының несие берушілер комитетінің құрамына қатысу, т.б.

Бағалы қағаздардағы инвестициялық қызмет Қоғам қызметімен тікелей байланысты.

Қоғамның филиалдары мен өкілдіктері жоқ.

Саяси және экономикалық жағдайлар

2010-2011 жылдары қазақстан экономикасы өсудің жоғары қарқындарын көрсетті. Қазақстан экономикалық өсу траекториясының алдыңғы дағдарысына қайтып келді: 2010 жылы жалпы ішкі өнім 7%ке көбейді, 2011-ші, 7,5% ке көбейді.

Бұл ретте егер 2010 жылы экономика көбінесе екі секторлардың даму есебінен өсті - өнеркәсіп және қызмет, онда 2011 жылы өнеркәсіптік өндіріс үлесінің экономикалық өсуі едәуір төмендеді, ал қызметтердің секторының үлесі, керісінше, өсті.

Іргелі шығындардың өсуінен озатын мемлекеттік бюджеттің құрылымындағы ағымдағы шығындар қарқынды өсуде. Осылайша, экономикаға байланысты инвестициялардың көлемдерінің төмен деңгейі оның өсу қарқынына болашақта кері ықпалын тигізетін фактор болуы мүмкін.

Дүниелік шикізат нарық конъюнктурасынан елдің экономикасының жоғары тәуелділігі сақталады.

Осылай, 2011 жылда қазақстандық экспорттың шикізат баптарының қатарына әлемдік нарықтардағы сұраныстың төмендеуінен кен өндіру саладағы өндірістің нақты өсуін құлау салдарынан байқалды, дегенмен осы тенденция шикізат қорларға қымбатшылықтармен теңгерді.

Ел экономикасының құрылымдық үйлесулері және анық бағалық бәсекелестік артықшылықтардың жоқтығы Қазақстанның «мұнай емес» экспортын әлсіретеді. Осылай, 2011 жылдың қыркүйегінде қазақстандық экономиканың бәсекеге түсе алатындығын бағалы қорды қатты қысқартуда болды. Теңгені айырбастау бағамының шынайы тепе-теңдігі мен шынайы тиімді айырбастау бағамының (бағамды дұрыс бағаламау) нақты мәні арасындағы бақыланған теріс алшақтық қысқара бастады. Негізгі себеп қыркүйекте таза сыртқы активтердің қысқартылуы, сонымен қатар 2 тоқсанда байқалған (бақыланған) отандық өндірушілер үшін сауда шарттарының нашарлауы болып табылады.

Аталған факторлар, Қаржылық қатынастардың «тереңдігінің» дамуының құлауымен қатар, банктердің бақылаудағы несиелік белсенділігінің төмендеуінің басымдылығы, Қазақстанның жақын болашақтағы экономикасының өсуі тәуекелі жоғары деңгейде бәсеңдеуіне себепші болады. Бұл туралы 2012 жылғы 2 тоқсаннан бері Қазақстан экономикасы өсуінің бәсеңдеуін болжайтын композиттік озық индикатордың динамикасы куәландырады. Мұндағы аталған тәуекел әлем экономикасы өсуіне қатысты келеңсіз (негативті) болжамдарының тұрғысында ерекше маңызды (мәнді) болып тұрады.

Ішкі міндеттемелердің резидент еместердің алдында міндеттемелері сыртқы бөлуден банктердің тәуелділігінің төмендеуі орнын басудың нәтижесінде қысқа мерзімді мерзімде сыртқы естен тануларға банктік сектордың орнықтылығының жоғарылатуына мүмкіндік туғызады. Банктер несие қорларындағы экономиканың қажеттіліктері сонымен бірге үлкеюде ұзақ мерзімді бөлуді дефицитпен, өйткені депозиттік базасы қаттығысып қала алады банктердің несие белсенділігіне көлемдердегі бұл жоқтықта ұзақ мерзімді бөлуді неміске банктерінің қажеттігі фактор бола ала алуға бөлтек-бөлтегілгендік дестимулирующимді қанағаттандыра алмайды және, салдар, экономикада несие қорларының дефицитінің себеп болған.

Банктердің төмен несие белсенділігі туралы экономикалық күтулерді екіұштылықты фондағы несие тәуекелінің қабылданудың бір бөлігіндегі банктерінің керітартпа саясаты бар тіркесіндегі төмен сапалы бар несие портфелі шартталған.

Портфельдің сауығуын тиімділік қарызшының парыздың бір бөлігін (қарыздың өтеуін графика көбінесе өзгеріс арқылы) жұмсақ қайта құрылымдау және олардың дайындық емесінің банктерінің заемдердің қайта құрылымдауы арқылы көшіріп жазып алып және қарыз кешірудің нәтижесінде шығындарды өз жауапкершілігіне алуға жолын ұстаушылыққа байланысты жарбиды.

**«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)**

Нәтижесінде қайта ұйымдастыру жоғарғы классификациялық категориядан ең төмен категорияға қарыз миграциясының қарқынын төмендетуге мүмкіндік берді. Басқа жағынан, провизияны қайта қалыптастырудан табыстарға салық салу сұрақтары реттелмегеніне байланысты банктер баланс бойынша үмітсіз берешекті шығынға жазбады. Осылайша, банк жүйесінің несиелік портфелінің төмен сапасы негізінен бірнеше жыл бойы күрделі заемдардың шоғырлануымен шартталған.

2011 жылы Мемлекет банк баланстарының санациясының процесінде орталықтандырылған және ортақтандырылмаған әдісті қолдануын ұсынатын банк баланстарының санациясына бағытталған бірнеше шараларды қабылдады. Басқа жағынан, екінші деңгейдегі банк активтерінің сапасын жоғарлату Концепциясы жасады. Осылай, Концепцияны іске асыру мақсатында Ұлттық Банк банктердің проблемалық активтерін сатып алатын және олардың сапасын қалпына келтіру бойынша шараларды іске асыратын мамандандырылған еншілес ұйымды «Проблемалық несиелер қоры» АҚ құрды.

Сонымен бірге тұжырымдама банктердің өздері сапасыз активтерді сатып алу мен олардың құнын қалпына келтіру бойынша шараларын жүргізуі мақсатында арнайы тағайындалған еншілес мекемелерді құруын болжайды (орталықтандырылмаған тәсіл). Осы шараларды жүзеге асыруға байланысты 2012 жылы ірі және орташа банктердің көпшілігінің несиелік портфелінің сапасының жақсаруын күтуге болады.

Қаржылық сектордың жүйелік тәуекелдерін төмендетудің қажетті шарты, 2010 жылы өткен «БТА Банк» АҚ мен «Альянс Банк» АҚ-ның сырқы міндеттемелерін қайта құрылымдауының қаржылық жағдайын қалпына келтіру болып табылады. Ал ол болса, аталған банктерді сауықтыру бойынша қолданылған шаралардың тиімділігіне тәуелді. Атап айтқанда, бүгінгі күні «БТА Банк» АҚ-ның міндеттемелерін қайтадан қайта құрылымдауды жүргізу мәселесі қарастырылуда. Мұндай жағдайда мемлекет тарапынан қосымша араласу қажеттігі туындайды.

Маңыздылығы ұзақ мерзімді мерзімде өсетін сектордың жүйелік қаржы-қаражаттық тәуекелдіктеріне аласа зейнетақы қорларының табыстылығын жатқызуға болады, мерзімді мерзімді олардың керітартпа саясат. Аласа зейнетақы активтерінің табыстылығы инфляцияны және перспективада орнын толтыруға мүмкіндік бермейді мемлекеттік кепілдіктердің шеңберінде қазіргі жүйенің инфляция есебі бар зейнетақы жинақтарының сақтаулылығының қамтамасыз етуін қажеттілікпен мемлекеттік бюджетке маңызды жүктеменің пайда болуына байланысты келтіре алады. Егер нақты зейнетақы қорларының табыстылығы өсірмесе, барлық зейнетақы жүйесінің дағдарысының пайда болуы үшін алғышарттар пайда болады.

Байқалып отырған жылжымайтын мүлік нарығындағы бағалардың болар-болмас өсуіне қарамастан, ондағы мәмілелердің көлемі айтарлықтай ұлғайған жоқ. Сонымен бірге нарық жағдайы банктерде берілетін ипотекалық несиелер көлеміне және бұрын берілген, несиелердің сапалары динамикасына, сондай-ақ, аталмыш «пакетті өнімдердің» сатылу көлемінің төмендеуі арқылы, сақтандыру саласының күйіне әсер етеді. Экономикалық өсудің бәсеңділігі және эконмикадағы болып жатқан диспропорциялардың күшейуі тәуекелдері мемлекеттік саясатты түзетуді талап етеді, соның ішінде өнеркәсіптің дамуын ынталандыру, салалардың басымды көлемін қолдау. Су бұрғыш секторда инвестициялық белсенділіктің ынталандырылуындағы қажеттілік дәл қазір айқын сезіледі.

Егер банктік сектордың несие белсенділігінің өсуі және экономиканың несие беруінің көлемдері өсірмесе, бұдан басқа, әлсірету есебінен реттеуіш талаптардың несие беруінің ынталандырылуына қаржы ұйым қолданылған тәуекелдердің шектеуінен басымдылықтарының қаржы секторының реттеуіндегі жылжуы талап ете алады.

Қаржы секторының тұрақтануы

Отандық банктік жүйені қолдау қажеттілігі елдің экономика жүйесіндегі маңызды рөлімен түсіндіріледі. Тәуелсіздік жылдары ішінде отандық банктер нарық шарттарында қызметін қамтамасыз етіп, дамуын ынталандыратын, отандық экономикалық жүйенің бөлінбес құрамасына айналған дамыған қаржы жүйесін қалыптастырды. Мемлекет отандық банктерге қолдау көрсете отырып, олардың ішкі экономиканы несиелендіру көлемдері мен шынайы секторды сақтайтындығына, жекелеп алғанда, шағын және орта бизнес субъектілерін қаржыландыратындығына, ипотекалық несиелендіру бойынша қолайлы шарттарды орнататындығына сенеді. Мемлекеттің мақсаты – жалпы жүйе тұрақтылығын қолдау және сақтап қалу. Осы мақсаттарда Қазақстанда тиісті реттеу мен қадағалау, сондай-ақ депозиттерді кепілдендіру жүйесі жұмыс істейді. Жүйенің тұрақтылығына қауіп төндіретін жағдайларда мемлекет жағдайды тұрақтандыру үшін қажетті тәртіпте және көлемде банктік секторға қаржы қолдануын ұсынады.

Мемлекет банктердің операциялық қызметіне араласпайды, сондай-ақ банктердің қарыздары бойынша ешқандай міндеттеме көтермейді. Қазіргі жағдайларда банктер депозиторларының мүддесін қорғау үшін активтері мен пассивтерінің тиімді басқарылуын қамтамасыз етуге тиіс. Мемлекет бұған қарамастан қызметі елдің бұдан былайғы экономикасының дамуына әсер ететін жүйе құрушы банктерге қатысты тұрақтандыру бастамаларын көтеруде.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2010 жылы Standard Poor Халықаралық рейтинг агенттігі Қазақстан Республикасының ұзақ мерзімді егеменді несие рейтингін шетел валютасында «BBB» деңгейінен «BBB+» деңгейіне дейін көтерді. Standard Poor агенттігінің пікірінше Қазақстан Республикасында рейтинг деңгейінің шетел валютасында көтерілуі қазыналық және сыртқы иілгіштіктің дамуын, қарқынды экономикалық өсу мен шетел инвестициялардың бірқалыпты жоғары түсімін көрсетеді.

2011 жылы депозит нарығында Қазақстан экономикасының жағдайы мен банк жүйесін дамыту бойынша бастапқылықтар өзгеруде. Жинақты тартудың негізгі аспектісі теңгелік салым бойынша сыйақының жоғары пайыздық мөлшерлемесі негізгі түрткі болып табылатын салым бойынша кіріс деңгейі болып саналады. Қаржы секторының келесі тұрақтануы қоғамның және бизнестің банк жүйесіне сенімін нығайтты. Егер 2007 жылдың соңына таман екінші деңгейдегі банктердің депозиттеріндегі салым сомасы 3,9 трлн теңге болса, онда 2011 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл сома екі еседен аса өсіп, 8,4 трлн теңге құрады.

Қазақстанның депозиттеріне кепіл беру қорының қызметі осы нарыққа нақты ықпалын тигізеді: салым бойынша сыйақы мөлшерлемесінің көлемі бойынша кепіл беру жүйесінің қатысушылары –банктерге ұсыныс беру.

2008 жылғы 23 қазанындағы Қазақстан Республикасының «қаржы жүйесінің тұрақтылығы бойынша Қазақстан Республикасының кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу» заңына сәйкес, 2008 жылдың соңында жеке тұлғалардың депозиттері бойынша кепілдік өтеу сомасы 700 мың теңгеден 5 миллион теңгеге дейін өсті. Сонымен қатар, Мемлекет депозиттерге кепіл беру қорын да қаржы жағынан нығайтты. Атап айтқанда, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қордың жарғылық капиталын 2008 жылдан 2011 жылға дейінгі кезеңде шамамен 8 есе 16 миллиард теңгеден 131 миллиард теңгеге дейін көтерді. Бұдан басқа, Мемлекет қабылдаған дағдарысқа қарсы бағдарламаға сәйкес қордың жарғылық капиталы 2012 жылғы 1 қаңтарға дейін жыл сайын 10% өсті.

Қор басшылығы жалпы банк жүйесі мен Қазақстан Республикасының экономикасының дамуына ықпалын тигізуі, сонымен қатар олардың келешекте Қордың қаржы жағдайына қандай ықпалын (бар болуы кезінде) тигізуі бойынша барлық тенденцияларды алдын ала болжай алмайды. Осыған орай, осы қаржылық есептілікке келешекте осы белгісіздікті жою кезінде қажет туғызатын түзетулер енгізілмеген. Осындай түзетулер келесі кезеңдерде оларды бағалауға мүмкіндік беретін ақпаратты алу бойынша Қордың қаржылық есептілігінде көрсетіледі.

Есеп беру күнінен кейінгі оқиғалар

Қоғамның қаржы жағдайына ықпалын тигізген осы қаржылық есептілікке берілген ескертпелерде ашылуы тиіс есеп беру күнінен кейін қандай болмасын түбегейлі оқиғалар орын алмады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2. Қаржылық есептілікті әзірлеуге негізгі тәсілдер

Қоғамның қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес әзірленген.

Осы қаржылық есептілік 2012 жылғы 20 ақпанда Қоғамның Директорлар кеңесімен бекітілген.

Есептеу қағидасы

Ұсынылып отырған қаржылық есептілік есептеу қағидасына сәйкес құрастырылған. Есептеу қағидасы шаруашылық операциялардың, сондай-ақ төлем уақытына қарамастан, Қоғамның шаруашылық қызметінің нәтижесі болып табылмайтын, бірақ жасалу фактісі бойынша қаржы жағдайына әсер ететін оқиғалардың нәтижелерін мойындау арқылы қамтамасыз етіледі. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік есепте көрініс табады және олар қатысты кезеңдердің қаржылық есептілігіне енгізіледі.

Қаржылық есептіліктің элементтерін мойындау

Ұсынылып отырған қаржылық есептілікке қаржылық есептіліктің элементтері болып табылатын барлық активтер, міндеттемелер, капитал, кірістер мен шығындар енгізілген.

Қаржылық есептіліктің барлық элементтері желілік баптар түрінде ұсынылған. Қаржылық есептіліктің бірнеше элементін бір бапқа біріктіру Қоғам қызметіндегі сипаттамалары (функциялары) есепке алына отырып жүргізілген. Шығыс баптарының әрбір қазіргі бар класы қаржылық есептілікте жеке келтіріледі. Қазіргі кезде бар болып табылмаса ғана ұқсас емес сипаттағы немесе мәндегі баптар жеке беріледі.

Маңызды бағалар және есептік саясатты қолданудағы кәсіби пайымдаулар

ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті әзірлеу Қоғам басшылығынан есептілікте келтірілген Қоғамның активтер мен міндеттемелер сомасына әсер ететін бағалар мен пайымдаулар жасауды, қаржылық есептілік құрастырылған күнгі міндеттемелер және есептілікте аталған есеп кезеңі ішіндегі пайда мен шығындардың сомалары туралы ақпаратты ашуды талап етеді. Бағалар мен пайымдаулар басшылықтың ойынша ағымдағы міндеттемелер кезінде негізді болып табылатын болашақ оқиғаларға қатысты күтулерді коса алғанда басшылықтың тәжірибесі мен басқа факторлардың тәжірибесі негізінде тұрақты талданады. Осындай есептік бағалардың басшылықтың ағымдағы оқиғаларын ең үздік бағалауларына негізделгендігіне қарамастан, нақты нәтижелер осы бағалардан ерекшеленуі мүмкін. Нақты нәтижелермен сәйкес келмейтін бағалар қаржы құралдарының әділетті құны бойынша резервтер құрумен байланысты.

Есеп күні болашақтағы Қоғам қызметінің нақты нәтижелерімен сәйкессіздігі келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің ағымдағы құнын қомақты өзгерту тәуекелімен байланысты болатын негізгі жол берулер мен ең маңызды бағалар қаржы жағдайы туралы есептің келесі баптарына қатысты жасалған.

Бап атауы	2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері (5-ескерту)	231,633,677	182,464,426
Кейінге қалдырылған салық активі (16-ескерту)	5,987	3,301

Үздіксіздік қағидасы

Ұсынылып отырған қаржылық есептілік үздіксіздік қағидасына жол беруге қарай әзірленген, оған сәйкес міндеттемелерді өтеу қалыпты қызмет барысында жүзеге асырылады.

Ұсынылған қаржылық есептілікте Қоғам үздіксіздік қағидасының негізінде қызметін жалғастыра алмаған жағдайда қажетті түзетулер жоқ.

Функционалдық валюта және есептілік валюта

Қоғамның функционалдық валютасы болып табылатын және Халықаралық стандарттарға сәйкес есептілікті құрастыру кезінде қолданылатын валюта болып табылатын Қазақстан теңгесі (бұдан былай – теңге) Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы болып табылады.

Шетел валютасында білдірілген қаржылық есептіліктің баптарын қайта есептеу үшін, сондай-ақ бухгалтерлік есепте валюталық операцияларды көрсету үшін Қоғам Қазақстан қор биржасының негізгі сессиясында қалыптасқан (яғни Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 28.01.2009ж. №36 бұйрығымен және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 26.01.2009ж. №4 қаулысымен анықталған тәртіпте құрастырылған) валюта айырбастаудың орташа алынған биржалық нарық бағамдарын қолданды.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1 АҚШ доллары үшін теңгенің АҚШ долларына бағамы – 148.40 теңге (2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 147.50 теңге).

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

Барлық сандық көрсеткіштер теңгемен берілген және басқаша көрсетілмесе, «жақын» мыңға дейін дөңгелектеген.

Шетел валютасындағы операциялар

Шетел валютасындағы операциялар алғашында операция күні қолданылатын бағам бойынша функционалдық валютада есепке алынады. шетел валютасында берілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есеп күні қолданылатын валюталық бағам бойынша қайта есептеледі. Барлық бағам айырмашылықтары жиынтықты кіріс туралы есепте нетто негізінде беріледі.

Шетел валютасындағы тарихи құнның негізінде бағаланатын монетарлық емес баптар алғашқы туындаған күні қолданылатын бағамдар бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасында әділетті құны бойынша бағаланатын монетарлық емес баптар әділетті құнын анықтау күні қолданыстағы бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Есеп саясатындағы және ақпаратты ашу ұстанымындағы өзгерістер

Қоғам 2011 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы қаржылық есептілікті Қоғам әзірлеген есептік саясат төменде келтірілген жаңа және қайта қарастырылған стандарттар мен 2011 жылғы 1 қаңтарда күшіне енген IFRIC түсіндірмелерін есептемегенде алдыңғы есептік жылы қолданылған есептік саясатқа сәйкес келеді.

- 2011 жылғы 31 желтоқсанның аяғына дейінгі жылдық есеп беру кезеңдері үшін күшіне енген жаңа және/немесе қайта қаралған стандарттар мен түсініктемелер (IFRIC) Қоғамның есеп саясатына және/немесе қаржылық есептілігіне мен қаржылық жағдайына әсерін тигізді.

- ХБС 24 – ке түзету «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету»

Бұл түзету 2011 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Ретроспективті түрде қолданылады.

ХҚЕС Кеңесі байланыс тараптың анықтамасын түсіндіруіне бағытталған ҚЕХС (IAS) 24-ке түзетулерді шығарды.

Жаңа анықтама байланыс тараптар қатынастарының симметриялылығын атап көрсетеді және нақты тұлғалар мен басшылық етуші қызыметшінің Қоғамның байланыс талаптармен қатынастарына ықпал тигізетін жағдайын талқылайды. Екіншіден түзету мемлекет пен ұйым үшін байланыс тараптар туралы ақпаратты ашуы бойынша жалпы талаптардан шектелуін, сол мемлекеттің де есеп құрушы ұйымның да бірлескен бақылауы немес маңызды ықпалын қарастырады. Стандартқа бұның орынына бірнеше мағыналы қағидалар қалған мәмілелердің көлемі туралы сипаттама немесе сандық мәліметті мұндай серіктестіктерге сәйкес серіктестігі бар оның қатынастарының үкіметтің атауы және сипаты ашуы керек болатын талғаулы жағдайлардың қатары жеке-жеке мағыналы мәмілелердің сипат және көлемі қосылған.

Осы түзетуді қабылдау Қоғамның қаржы есебінде көрсетілген байланыс тараптармен жасалған мәміле туралы ақпараттың ұсынысына жеңіл-желпі ықпалын тигізді .

- ХҚЕС (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну» (түзету)

Бұл түзету 2011 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге байланысты қолданады.

Түзету әрбір компоненттің басқа жиынтық кірісінің талдауының меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есебінде немесе Қоғамның қаржы есептілігінің ескертпелерінде берілуінің мүмкіндігін түсіндіреді.

Қоғам осы талдауды қаржы есептілігінің 10–шы ескертпесінде ұсынды. Түзету Қоғамның қаржылық жағдайы мен қызметінің нәтижелеріне ешқандай әсерін тигізбейді.

- ХҚЕС (IAS) 7 «Қаржы құралдары: ақпаратты ашып көрсету»

Бұл түзету 2011 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге байланысты қолданады.

Түзету кепілді қамтамасыз етуге байланысты ақпарат көлемінің қысқартылуы мен сәйкес мәтінде ауқымды ақпараттың ашып көрсетілуіне сипаттама мәліметін ұсыну арқылы ашылынатын ақпаратты жетілдірудің арқасында қаржы құралдар ақпаратының ашылып көрсетілуінің талаптарын жеңілдетуі қажет.

Өзгертілген талаптар Қоғамның қаржылық есептілігіндегі ақпараттың ұсынылуына ешқандай маңызды әсерін тигізбеді.

2011 жылдың 31 желтоқсан айында аяқталатын жылдық есеп кезеңдеріне байланысты күшіне енген келесі толықтырулар, жаңа стандарттар мен интерпретациялар Қоғамның қызметіне немесе есеп саясаты, қаржылық жағдайы мен қызметінің нәтижелеріне ешқандай әсерін тигізбейді.

- **ХҚЕС (IAS) 32 «Қаржы құралдары: ақпарат ұсыну– нақты акционерлер арасында бөлшектеу үшін акцияны шығару құқығын жіктеу»;**

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

- ХҚЕС (IFRS) 1 «Қаржы есебінің халықаралық стандарттарын алғашқы рет қолдану– ХҚЕС – ті алғаш рет қоланатын мекемелер үшін ХҚЕС (IFRS) 7- ге сәйкес салыстырмалы ақпараттың ашылуы туралы талаптан шектелген қолданылу аясы бар ерікті ерекшелігі»;
- Интерпретация (IFRIC) 14 «Қаржыландырудың ең төменгі талаптарға байланысты алдын ала төлемі»;
- Интерпретация (IFRIC) 19 «Үлестік құралдарын беру арқылы қаржы міндеттемелерін өтеуі»;
- ХҚЕС жетілдіру (2010 жылдың мамырында жарияланған). 2010 жылдың мамыр айында ХҚЕС жөніндегі Кеңес, ең бастысы, ішкі сәйкессіздіктерді жою және тұжырымдауларды анықтау мақсатында өз стандарттарына үшінші түзетулер жинағын шығарды. Әрбір стандартқа қатысты жекелеген ауыспалы ережелер бар.
- ХҚЕС (IAS) 27 «Шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілік» (түзетулер);
- ХҚЕС (IAS) 34 «Аралық қаржылық есептілік» (түзетулер);
- ХҚЕС (IFRS) 1 «Қаржы есебінің халықаралық стандарттарын алғашқы рет қолдану» (үш рет түзету) ;
- ХҚЕС (IFRS) 3 «Бизнес бірлестіктері» (үш рет түзету) ;
- Интерпретация (IFRIC) 13 «Клиенттердің адалдығын қолдауға бағытталған бағдарламалар».

2011 жылдың 31 желтоқсанда аяқталатын жылдық есеп кезеңдері үшін күшіне енген ХҚЕС және ХҚЕС («IFRIC») интерпретациялары.

Қоғам шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттар, интерпретация мен түзетулерді қолданбады.

2011 жылдың 31 желтоқсан айында аяқталатын жылдық есеп кезеңдері үшін күшіне енген келесі толықтырулардың, жаңа стандарттар мен интерпретациялардың Қоғамның қызметіне ешқандай қатысы жоқ.

- **ХҚЕС (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну- басқа жиынтық кіріс баптарын ұсыну»;**

Бұл түзету 2012 жылдың 1 шілдесінде немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге байланысты күшіне енеді. Ретроспективті түрде қолданылады.

Түзету басқа жиынтық кірісте көрсетілген баптардың топтауын өзгертеді: болашақта пайда немесе шығынға жіктелетін жиынтық кіріс туралы есеп, ешқашан жіктелмейтін есептен бөлек ұсынылады.

Сонымен бірге стандартындағы өзгерістер жиынтық кіріс туралы және кіріс пен шығыс туралы есептердің бір ортақ немесе екі, бірінен соң бірі ұсынылатын есепте басылып шығарылуы туралы қағиданы бекітті.

Түзетулер Қоғамның қаржылық есебіне ешқандай ықпалын тигізбейді.

- **ХҚЕС (IAS) 12 «Пайдаға салынатын салық» - Кейінге қалдырылған салық: салық негізіндегі активтерді қайтару**

2012 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Ретроспективті түрде қолданылады.

- **ХҚЕС (IFRS) 7 «Қаржы құралдары: ақпаратты ашып көрсету» - Қаржы активтерін беру**

Бұл түзету 2011 жылдың 1 шілдесінде немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін қолданылады.

Түзету қаржы активтерді беру бойынша қосымша және сипаттама ақпараттың ашылуын талап етеді:

- қаржы активтердің танылуы толық көлемде тоқталады, бірақ мекеме өзінің қатысу құқығын сақтап қалады (мысалы, беріп жіберілген активтерге опциондар немесе кепілдіктер);

- қаржы активтердің танылуы толық көлемде тоқталмайды (қаржы активтер есеп кезеңінде бір қалыпты берілген).

Салыстырмалы ақпараттың түзетудің күшіне енген күніне дейінгі кезеңде ашылуы талап етілмейді.

Қоғамның ойынша, түзету бұрын жүзеге асырылған мәмілелер туралы ақпараттың ашылуына маңызды ықпалын тигізбейді.

- **ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары»**

2015 жылдың 1 қаңтарында (қолдану күні 2011 жылдың желтоқсанында қайта қарастырылған, бұрын бекітілген күні 2013 жылдың 1 қаңтары) немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Ретроспективті түрде қолданылады. Қоғам өзінің қаржылық есептілігіне жаңа стандарттың толық ықпалының бағалау деңгейінде болып тұр.

- **ХҚЕС (IFRS) 13 «Әділ құнның бағасы»**

2013 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Ретроспективті түрде қолданылады. Қоғам ХҚЕС (IFRS) 13 2013 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолдана бастайтынын болжамдайды, өзінің қаржылық есептілігіне жаңа стандарттың толық ықпалының бағалау деңгейінде болып тұр. 2011 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдық есеп кезеңдері үшін күшіне енген келесі толықтырулар, жаңа стандарттар мен интерпретациялардың Қоғамның қызметіне қатысы жоқ немесе алдын ала бағалау негізінде Қоғамның есеп саясаты, қаржылық жағдайы мен қызметінің нәтижелеріне ешқандай әсерін тигізбейді:

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

- ХҚЕС (IFRS) 19 «Қызметкерлерге берілетін сыйақылар» (түзету)

2013 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезендер үшін күшіне енеді. Қызметкерлерге берілетін сыйақылардың құрамындағы активтердің ағымдағы құнының өзгертілуінен басқа жағдайларда, ретроспективті түрде қолданылады.

- ХҚЕС (IFRS) 32 «Қаржы құралдары: ақпаратты ұсыну» - Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін өзара есепке алу (түзету)

2014 жылдың 1 қаңтарында немесе одан кейін басталатын жылдық есептік кезендер үшін күшіне енеді. Ретроспективті түрде қолданылады.

Құн бағасына арналған база

Ұсынылып отырған қаржылық есептілік әділетті құны бар қаржы құралдарын алғашқы мойындауға түзету енгізіп, әділетті құны бойынша көрініс табатын сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін қайта бағалау арқылы алғашқы құны бойынша есеп ережелерінің негізінде әзірленген.

3. Есептік саясаттың маңызды аспектілері

Қоғам 2011 жылғы қаржылық есептілік әзірлегенде алдыңғы жылдардағыдай келесі есептік қағидаларды қолданды.

Ақша қаражаты мен баламасы

Ақша қаражаты мен баламасы өтеу мерзімі үш айдан аспайтын және құнының өзгеруінің қомақты тәуекелімен байланысты ақша қаражатының белгілі сомасына айырбастау үшін дайын Қоғамның жоғары өтімді инвестицияларын, сондай-ақ банктік овердрафтарды білдіреді. Ақша қаражаты мен баламалары ҚРҰБ Монетарлық операцияларды есепке алу басқармасында (МОЕБ) ағымдағы шоттағы, ҚРҰБ мен «Казкоммерцбанк» АҚ жинақ, депозиттік, инвестициялық және басқа шоттарындағы меншікті ақша қалдығын қамтиды.

Қаржы құралдары

Қаржы құралдарын бағалаудағы негізгі тәсілдер

Қаржы құралдары жіктелуіне қарай әділетті құны немесе амортизациялық құны бойынша көрініс табады. Төменде осы әдістердің сипаттамасы берілген.

Әділетті құн – активті айырбастауға болтын немесе жақсы білетін, ерікті негізде әрекет ететін тәуелсіз тараптар арасында нарық шарттарында мәміле жасағанда міндеттемені реттей алатын сома. Әділетті құн активті нарықта бағасы белгіленетін қаржы міндеттемелеріне ұсыныс бағасын және қаржы активіне сұраныстың ағымдағы бағасын білдіреді.

Қоғам айына бір рет Қазақстан қор биржасында сауданы жабу кезінде белгіленген баға белгілеуге (бағаларға) сәйкес айдың соңғы жұмыс күні және Bloomberg Finance L.P. деректері бойынша күнтізбелік айдың соңғы жұмыс күнінің алдындағы күнгі деректер бойынша немесе күнтізбелік ай ішіндегі осы активтердің соңғы сауда күні және сауда күнінің алдындағы күні қаржы активтерінің әділетті құны қайта бағаланады.

Активті нарықтарда баға белгіленбейтін қаржы құралдарының құны осы бағалы қағаздардың шығарылым күні биржа саудасының соңғы күнінен кеш қайта бағаланбайды.

Мәміле бойынша шығындар қосымша шығындар болып табылады және қаржы құралын иеленумен, шығарумен немесе шығарумен тікелей байланысты. Қосымша шығындар – мәміле болмаса, көтерілмейтін шығындар. Мәміле бойынша шығындар сыйақыны, агенттерге (соның ішінде сауда агенттері ретінде әрекет ететін қызметкерлерге), кеңес берушілерге, брокерлерге, дилерлерге төленген комиссияларды, реттеуші органдар мен қор биржаларына төленетін алымдарды, сондай-ақ меншікті бергенде ұсталынатын салықтар мен алымдарды қамтиды. Мәміле бойынша шығындар сыйақыларды немесе қарыздық міндеттемелер бойынша дисконттарды, қаржыландыру шығындарын, ішкі әкімшілік шығындарын, сақтау шығындарын қамтымайды.

Амортизацияланған құн өсіп кеткен пайыздарды есептемегенде негізгі қарыз шегерілген, ал қаржы активтері үшін – құнсызданудан көтерген шығындарды кез келген есептен шығару шегерілген активтің алғашқы құнын білдіреді. Өсірілген пайыздар алғаш мойындалғанда мәміле бойынша шығындардың, сондай-ақ кез келген сыйақылардың немесе тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолданып, өтеу сомасынан дисконттың амортизациясын қамтиды. Өсірілген пайыздық кірістер және өсірілген пайыздық шығындар, соның ішінде өсірілген купондық кіріс және амортизацияланған дисконт немесе сыйақы (соның ішінде болса, комиссия берілгенде кейінге қалдырылған) жеке көрсетілмейді, қаржы жағдайы туралы есептің тиісті баптарының баланстық құнынан енгізіледі.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі – құралдың баланстық құнына тұрақты пайыздық мөлшерлемені (тиімді пайыздық мөлшерлеме) қамтамасыз ету мақсатында тиісті кезең ішінде пайыздық кірістерді немесе пайыздық шығындарды мойындау әдісі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме - болашақ есептік ақша төлемдерін немесе қаржы құралы қолданылатын күтілетін мерзімге түсімдерді (несиелер бойынша болашақ шығындарды есепке алмағанда) немесе тиісті жағдайларда қаржы құралының таза баланстық құнына дейін қысқа мерзімге дәл дисконттау мөлшерлемесі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме осы құрал үшін белгіленген қалқымалы мөлшерлеме бойынша немесе нарық мәніне байланысты белгіленбейтін басқа ауыспалы факторлар бойынша несие спредін көрсететін сыйақыны немесе дисконтты есептемегенде пайызды өзгертілгеннен кейінгі келесі күнге дейін қалқымалы мөлшерлемелі құралдар бойынша ақша ағындарын дисконттау үшін қолданылады.

Осындай сыйақылар немесе дисконттар құрал айналымының бүкіл күтілетін мерзімі бойы амортизацияланады. Дисконтталған құнның есебі тиімді пайыздық мөлшерлеменің бөлінбес бір бөлігін құрайтын келісім-шарттардың тараптары төлеген немесе алған барлық комиссияларды қамтиды.

Қаржы құралдарын алғашқы мойындау

Қаржы құралдары алғашында әділетті құны бойынша, соның ішінде мәміле бойынша шығындар көрініс табады. Мәміле бағасы алғашқы мойындау кезіндегі әділетті құнның ең жақсы растамасы болып табылады. Алғашқы мойындау кезіндегі пайда немесе шығын әділетті құн мен мәміле бағасы арасындағы айырмашылық болған жағдайда ғана есепке алынады, осы құралмен жасалынған нарықта бақыланатын басқа ағымдағы мәмілелер немесе негізгі деректер ретінде бақыланатын нарықтардың деректері қолданылатын бағалау әдісі осының растамасы бола алады.

Заңнамамен немесе осы нарық үшін іскерлік айналым әдеттерімен белгіленген мерзімде жеткізу іске асырылуға тиісті қаржы активтерін сатып алу және сату («әдеттегі шарттар» бойынша сатып алу және сату) мәміле жасалған күні, яғни Қоғам қаржы активін сатып алуға немесе сатуға міндеттенетін күні көрініс табады. Қоғам осы қаржы құралына қатысты шарт тарапына айналатын кезде иелену бойынша барлық басқа операциялар мойындалады.

Қаржы активтері

Қоғам ХҚЕС (IAS) 39 келесідей қолданылатын саладағы қаржы активтерін жіктейді:

- несиелер мен дебиторлық берешек;

- капитал есебі арқылы әділетті құны бойынша бағаланатын сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері.

Қоғамның қаржы активтері ақша қаражатын, сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін, банктердің – міндетті күнтізбелік жарналар бойынша жеке тұлғалардың депозиттерін кепілдендіру жүйесі қатысушыларының дебиторлық берешегін қамтиды.

Несиелер мен дебиторлық берешек

«Несиелер мен дебиторлық берешек» санаты активті нарықта бағасы белгіленбейтін белгіленген немесе белгілі бір төлемдері бар туынды емес қаржы активтерін білдіреді. Алғаш бағалаудан кейін несиелер мен дебиторлық берешек құнсыздану резерві шегеріліп, тиімді пайыз мөлшерлемесі қолданылып, амортизациялық құны бойынша есепке алынады. амортизациялық құн иелену кезінде туындаған жеңілдіктерді немесе сыйақыларды есепке ала отырып есептеледі және тиімді пайыз мөлшерлемесінің бөлінбес бір бөлігі болып табылатын комиссияларды, мәміле жасау шығындарын қамтиды. Тиімді пайыз мөлшерлемесін пайдалану негізіндегі амортизация кезеңдегі пайдаға немесе шығындарға қаржыландырудан болған кірістер құрамына енгізіледі. Құнсызданумен байланысты шығындар кезеңдегі пайда шығыстарына немесе шығындар құрамына енгізіледі. Активті мойындау тоқтағанда туындайтын кірістер мен шығындар кезеңдегі пай шығыстары мен шығындарының құрамында мойындалады.

«Несие мен дебиторлық берешек» санаты Қоғамда банктер – міндетті күнтізбелік жарналар бойынша жеке тұлғалардың депозиттерін кепілдендіру жүйесі қатысушыларының дебиторлық берешегін қамтиды.

Міндетті күнтізбелік жарналар бойынша дебиторлық берешекті Қоғам алғашында дербес жүргізілген тоқсандық есептік бағалар мөлшерінде мойындайды, Банктердің – алдыңғы тоқсан қатысушыларының тиісті жарналарының сомасы оны есептеу үшін негіз болып табылады.

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған жеке тұлғалардың депозиттерін міндетті кепілдендіру туралы» Қазақстан Республикасы заңының ережелеріне сәйкес банк – қатысушы төлейтін жарна мөлшері мен төлеу тәртібі депозиттерді міндетті кепілдендіретін ұйымның басқару органымен анықталады. 2006ж. 30 қазандағы №32 хаттама бойынша «Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген Бірігу шартының (бұдан былай – Бірігу шарты) ережелеріне сәйкес Банк-қатысушы есептік тоқсаннан кейінгі келесі айдың он бесіне дейін міндетті күнтізбелік жарналарды Қорға төлеуге міндеттенеді.

Алынатын жарналардың мөлшері есеп тоқсанынан кейінгі келесі айдың бірінші күнгі жағдай бойынша Банктің-қатысушының барлық кепілдендірілген депозиттерінің жалпы сомасына міндетті күнтізбелік жарнаның мөлшерлемесін қолдану арқылы анықталады.

Банктер-қатысушылар есеп тоқсанынан кейінгі айдың бірінші күні алған мәліметтердің негізінде Қоғам есеп тоқсанынан кейінгі айдың ішінде алдыңғы тоқсан үшін алынатын жарналардың мөлшерін реттейді.

Қоғам тоқсан сайын Банктерге-қатысушыларға берілген біліктілік тобын, жарна мөлшерін анықтап, хабарлап отырады, ал Банктер дербес түрде міндетті күнтізбелік жарналарды дербес есептеп, аударып отырады, ал Қоғамға өз кезегінде Банктердің-қатысушылардың міндеттерінің шынайылығы мен уақтылы орындау үшін бақылау функциясы артылған.

Дебиторлық берешек өтелсе немесе жойылса, қаржы жағдайы туралы есепте міндетті күнтізбелік жарналар бойынша дебиторлық берешекті мойындау тоқтатылады.

Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері

«Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері» санаты ос санатта белгіленген немесе қандай да бір басқа санатта жіктелмеген туынды емес қаржы құралдарын білдіреді.

Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін алғашқы мойындаудан кейін әділетті құны бойынша бағаланады, ал таратылмаған кірістер немесе шығындар құнсызданудан, оң және теріс бағам айырмашылықтарынан болған шығындарды есептемегенде активті мойындау тоқтағанға дейін басқа жиынтық кіріс ретінде мойындалады. Осы кезде ертеректе басқа жиынтық кірісте мойындалған жинақталған пайда немесе шығын кезең пайдасының немесе шығынының құрамында қайта жіктеледі. Еңбекпен табылған немесе инвестициялар бойынша төленген пайыздар пайыздық кірістерде/шығындарда кіріс немесе шығын ретінде қаржылық есептілікте көрініс табады.

«Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері» санаты Қоғамда белгіленбеген уақыт кезеңі ішінде Қоғам ұстауға ниетті және өтімділік қажеттілігіне немесе пайыздық бағамдардың өзгеруіне, айырбас бағамдарына немесе акция бағаларына жауап ретінде сатылатын инвестициялық бағалы қағаздарды қамтиды.

Сату және кері сату шарттары бойынша жасалатын мәмілелер, бағалы қағаз қарыздары

Контрагентке кредитордың кірістілігін іс жүзінде қамтамасыз ететін сату және кері сатып алу («Репо» шарттары) шарттары бойынша мәмілелер бағалы қағаздарды құнсыздануына қаражат тарту операциясы ретінде қарастырылады. Сату және кері сатып алу шарттары бойынша сатылған бағалы қағаздарды мойындау тоқтамайды. сатып алатын тұлға келісім-шарт бойынша немесе қалыптасқан тәжірибеге сәйкес бағалы қағаздарды сатуға немесе қайта кепілге қоюға құқылы болатын жағдайларды есептемегенде бағалы қағаздарды қаржы жағдайы туралы есептің басқа бабына қайта жіктеу жүргізілмейді. Мұндай жағдайларда олар «Репо мәмілелері бойынша дебиторлық берешек» ретінде жіктеледі. Тиісті міндеттемелер басқа банктердегі қаражат шоттары немесе басқа қарыз қаражаты бойынша көрініс табады.

Қоғамға кредитордың кірістілігін іс жүзінде қамтамсыз ететін міндетті кері сатылатын шарттар («кері Репо») бойынша мәмілелер арқылы ие болған бағалы қағаздар контрагентке байланысты дебиторлық берешек шоттары бойынша көрініс табады. сату бағасы мен кері сатып алу бағасы арасындағы айырмашылық пайыздық кіріс ретінде мойындалады және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен Репо шарты күшінде болатын бүкіл уақыт бойы есептеледі.

Белгіленген сыйақы үшін қарыз ретінде контрагенттерге берілген бағалы қағаздар қаржы жағдайы туралы есептің шығыс бабында қаржы есептілігінде көрсетілуін жалғастырады, бұған контрагент келісім-шарт бойынша немесе қалыптасқан тәжірибеге сәйкес осы бағалы қағаздарды сатуға немесе қайта кепілге қоюға құқылы болатын жағдайлар жатпайды. Мұндай жағдайларда Қоғам жеке баланстық бапқа қайта жіктейді.

Белгілі бір сыйақыға қарыз түрінде алынған бағалы қағаздар үшінші тараптарға сатылған жағдайлардан басқа уақытта қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Мұндай жағдайларда осы бағалы қағаздарды сатып алудан және сатудан болған қаржы нәтижесі әділетті құны бойынша кредиторлық берешек шоттардың құрамында көрсетіледі.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Әр есеп кезеңінің соңындағы жағдай бойынша Қоғам қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының объективті құнсыздану белгілерінің болуын бағалайды.

Қаржы активі немесе қаржы активтерінің тобы бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарына сенімді бағаланатындай әсер еткен активті алғашқы мойындаудан кейін орын алған бір немесе бірнеше оқиға («шығын оқиғасы») нәтижесінде объективті құнсыздану белгілері болғанда ғана қаржы активі немесе қаржы активтерінің тобы құнсызданған деп саналады. Эмитенттің (борышқордың) қомақты қаржы қиындықтарын басынан кешіруі, шарт талаптарын бұзуы, мысалы, пайызды немесе негізгі қарыз сомасын төлеуден бас тартуы немесе қашуы, банкрот болу ықтималдылығы немесе қарыз алушының қаржылық қайта ұйымдастырылуы, кредитор басқа қандай жағдай болмаса да жасамайтын, қарыз алушының қаржы қиындықтарымен байланысты экономикалық немесе заң себептері бойынша жеңілдікті талаптар беруі сияқты шығын оқиғалары туралы ақпарат актив иегеріне белгілі болған жағдайлар қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының объективті белгілеріне жатады. Осындай растамаларға жекелеп алғанда мерзімі кешіктірілген берешек көлемдерінің немесе қарыздарды төлеу бойынша міндеттемелерді орындаудан бас тартып, белгілі бір өзара байланыстағы ұлттық немесе жергілікті экономикалық шарттардың өзгеруі сияқты қаржы құралы бойынша төмендеу бағасына ұшырағыш күтілетін болашақ ақша ағындарының болуын көрсететін бақыланатын деректер де жатады. Үлестік құралға инвестициялардың құнсыздануының объективті белгілері эмитент қызмет атқаратын техникалық, нарықтық, экономикалық немесе заңи ортада қолайсыз салдарлары бар қомақты өзгерістер туралы ақпаратты қамтиды және үлестік құралдағы инвестициялар құны өтелмеуі мүмкін деп көрсетеді.

Амортизациялық құны бойынша есептелетін қаржы активтері үшін Қоғам алдымен жеке мәні бар қаржы активтеріне қолданылатын жеке негізде және дербес мәні жоқ қаржы активтеріне қолданылатын жеке

немесе жиынтықты негізде объективті құнсыздану белгілерінің болуын анықтайды. Қоғам дербес мәні бар және дербес мәні жоқ ретінде жеке бағаланатын қаржы активіне қолданылатын объективті құнсыздану белгілерінің болмауына мән берсе, ол несие тәуекелінің ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтерінің тобына осындай активті қосады және жиынтық негізде құнсыздану мәнін бағалайды. Мойындалған немесе бұрынғысынша құнсызданудан болған шығын мойындалатын, құнсыздану мәніне жеке бағаланатын активтер жиынтықты құнсыздану бағасына жатқызылмайды.

Несиенің құнсыздануынан, дебиторлық берешектен болатын немесе амортизациялық құны бойынша есептелетін инвестицияларды өтегенге дейін ұсталынатын шығынның объективті белгілері болғанда шығынның көлемі осы қаржы активі үшін шығыс тиімді пайыз мөлшерлемесі бойынша есептелген болжамды болашақ ақша қаражаты ағындарының (әлі көтермеген болашақтағы несие шығындарын есептемегенде) дисконтталған құны мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық ретінде анықталады. Активтің баланстық құны тікелей немесе бағалау резервінің шоты арқылы азайтылады.

Кейінгі кезеңде активтердің құнсыздануынан болған шығын көлемі азайып, осы азаю құнсыздану мойындалғаннан кейін (мысалы, дебитордың несие рейтингінің арты) орын алған оқиғамен объективті байланыстырылса, ертеректе мойындалған құнсызданудан болған шығын бағалау резервінің шотын түзету арқылы реверсияланады. Қаржы активінің құнын алдыңғы есептен шығару кейіннен қалпына келтірілсе, қалпына келтіру сомасы кезеңдегі пайда мен шығындардағы инвестициялық шығындардың құрамында мойындалады.

Сатуға арналған қаржы активтері үшін, Қоғам әр есеп кезеңінің соңында инвестициялар немесе инвестициялар тобы құнсыздануға ұшырағандығын объективті растамаларының болуын бағалайды.

Сатуға арналған қолдағы бар ретінде жіктелген үлестік құралдардағы инвестициялар болған жағдайда объективті куәліктер алғашқы құнның деңгейінен төмен инвестициялардың әділетті құнының қомақты немесе ұзаққа созылған төмендеуін қамтиды. «Қомақтылықты» инвестициялардың алғашқы құнымен салыстыра, ал «ұзаққа созылғандықты» әділетті құны алғашқы құннан аз болатын кезеңмен салыстыра бағалау керек. Осы инвестициялар бойынша құнсызданудан болған, ертеректе мойындалған пайда мен шығындар шегерілген иелену құны мен ағымдағы әділетті құн арасындағы айырмашылық ретінде бағаланатын жиынтықты шығын сомасы құнсыздануының объективті дәлелдері болғанда басқа жиынтықты баланстан шығарылады және қаржы активінің баланстан шығарылғандығына қарамастан, кезеңдегі пайда мен шығындарда мойындалады. Үлестік құралдардағы инвестициялар бойынша құнсызданудан болған шығындар кезеңдегі пайда мен шығындар арқылы қалпына келтірілмейді, құнсызданудан кейін әділетті құнын ұлғайту тікелей басқа жиынтық кіріс құрамында мойындалады.

Сатуға арналған қолдағы бар ретінде жіктелген қарыздық құралдар жағдайында құнсыздану амортизациялық құны бойынша есепке алынатын қаржы құралдарына қатысты қолданылатын санаттардың негізінде бағаланады. Әйтсе де, құнсызданудан көрсетілген шығын сомасы ертеректе пайда мен шығындарда мойындалған осы инвестициялар бойынша құнсызданудан болған шығын шегеріліп, амортизациялық құны мен ағымдағы әділетті құны арасындағы айырмашылық ретінде бағаланған жинақталған шығынды білдіреді. Келесі жылдың ішінде қарыздық құралдың әділетті құны артып кетсе, осы өсу пайда мен шығындардағы құнсызданудан болған шығын мойындалғаннан кейін болған оқиғамен объективті байланыстыруға болады, құнсызданудан болған шығын кезеңдегі пайда мен шығын арқылы қалпына келтіріледі.

Қаржы активін мойындаудың күшін тоқтату

Қаржы активі (немесе қолданылған жерде – қаржы активінің бір бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі) келесі жағдайларда қаржы жағдайы туралы есепте мойындалуын тоқтатады:

- активтен ақша ағындарын алу құқықтарының күшінде болу мерзімі аяқталған болса;
- Қоғам активтен ақша ағындарын алуға өз құқықтарын берсе немесе «транзиттік» келісім бойынша толық көлемде және кешіктірмей алынатын ақша ағындарын үшінші тарапқа төлеу міндеттемесін өзіне қабылдаса немесе (а) Қоғам активтен түсетін пайдасы мен барлық тәуекелдерін берсе немесе (б) Қоғам барлық тәуекелдер мен активтен түскен пайданы тапсырмаса, бірақ өзінде сақтамаса, бірақ осы активті бақылауды тапсырса.

Қоғам активтен ақша ағындарын алуға барлық құқықтарын берсе немесе транзиттік келісім жасаса, бұл орайда барлық тәуекелдері мен активтен пайдасын бермесе, бірақ өзінде де сақтамаса, сондай-ақ активті бақылауға бермесе, жаңа актив Қоғам берілген активке қатысуын жалғастыратын дәрежеде мойындалады. Мұндай жағдайда Қоғам тиісті міндеттемені мойындайды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Қоғам сақтаған құқықтар мен міндеттемелер көрініс табатын негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғастыра қатысу келесі көлемдердің қайсысының ең аз болуына қарай мойындалады: активтің алғашқы баланстық құны немесе Қоғам төлеуді талап етуі мүмкін ең көп сома.

Қаржы міндеттемелері

Қоғам 39-шы ХҚЕС (IAS) шеңберінде әрекет ететін өз қаржы міндеттемелерін төмендегідей жіктейді:

- пайда мен шығын арқылы әділ құны бойынша есептелетін қаржы міндеттемелері;
- қарыз бен кредиторлық берешек.

Бастапқы танудан кейін сауда және басқа кредиторлық берешек амортизациялық құны бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдану арқылы танылады.

Кіріс пен шығыс кіріс пен қаржыландыруға жұмсалған шығындар құрамында пайда мен шығын кезеңдерінде қарыз бен кредиторлық берешектің танылуы тоқтатылуы немесе құнсыздалуы кезінде, сондай-ақ амортизациялау кезінде танылады.

Қаржы міндеттемесін мойындауды тоқтату

Міндеттеме өтелсе, жойылса немесе күшінде болу мерзімі аяқталса, қаржы міндеттемесін мойындау тоқтатылады.

Қазіргі қаржы міндеттемесінің көптігімен ерекшеленетін талаптарда тура сол кредитордың алдындағы басқа міндеттемемен ауыстырылса немесе бар міндеттемелердің талаптары көп өзгертілсе, осындай ауыстыру немесе өзгерту алғашқы міндеттемені мойындауды тоқтату және жаңа міндеттемені мойындауды бастауды білдіреді, ал баланстық құндарының айырмашылығы кезеңдегі пайда мен шығындарда мойындалады.

Қаржы құралдарын есепке алу

Мойындалған сомалардың есебіне заңды бекітілген құқықтар болса ғана және есепке алуға немесе активті таратуға немесе бір уақытта міндеттемені өтеуге ниеті болса, қаржы активтері мен міндеттемелерін есепке алу жүргізіледі, таза сома Қоғамның қаржы есептілігінде көрсетіледі.

Негізгі құрал-жабдықтар

Операциялық жалға алынған негізгі құрал-жабдықтар баланста көрініс таппайды, жылдам есептеледі.

Меншікті негізгі құрал-жабдықтар келіп түскенде негізгі құрал-жабдықтарды иелену бойынша іс жүзінде жүргізілген қажетті барлық шығындарды қамтитын өзіндік құны бойынша қаржы есептілігінде көрсетіледі.

Кейіннен негізгі құрал-жабдықтар жинақталған амортизация мен құнсызданудан болған жинақталған шығындар шегеріліп, өзіндік құны бойынша есепке алынады.

Амортизация меншікті негізгі құрал-жабдықтарға және қаржы жалына алынған негізгі құрал-жабдықтарға есептеледі. Амортизация операциялық жалға алынған негізгі құрал-жабдықтарға есептелмейді. Қоғам пайдалы қолданудың бағаланған мерзімі бойы өту құнына дейін құнды бір қалыпты есептен шығару әдісін қолданады.

Пайдалануға жаңадан енгізілген негізгі құрал-жабдықтарға амортизация есептеу негізгі құрал-жабдықтар пайдалануға енгізілген кезден бастап жүргізіледі, ал шығарылған негізгі құралдар бойынша – осы активті мойындау тоқтаған күннен бастап немесе Халықаралық стандартқа ХҚЕС (IFRS) 5 сәйкес сатуға арналған ретінде жіктелген (немесе сатуға арналған ретінде жіктелген шығу тобына енгізілген) күннен бастап тоқтайды.

Негізгі құрал-жабдықтарды пайдалы қолданудың орташа бағаланған мерзімі 3 жылдан 10 жылға дейін деп анықталған.

Негізгі құрал-жабдықтарды жою құны негізгі құрал-жабдықтар нысанының техникалық жағдайы пайдалы қолдану кезеңінің соңында күтілгендей тиісті болады деген болжамға қарай тарату шығындары шегеріліп, сату нәтижесінде Қоғам ала алатындай соманың бағалау мәнін білдіреді.

Жою құны, пайдалы қолдану мерзімі мен амортизация әдістері қайта қарастырылады және қажет болғанда әр қаржы жылының соңында түзетіліп отырады.

Меншікті және қаржы жалына алынған негізгі құрал-жабдықтардың келесі шығындары активтің баланстық құнына енгізіледі немесе Қоғам алатын осы активпен байланысты болашақ экономикалық тиімділіктер мен осы активтің құны сенімді бағаланатын ықтималдылық болғанда жеке актив ретінде мойындалады. Жөндеу және техникалық қызмет көрсету бойынша барлық басқа шығындар көтерген қаржы кезеңі ішінде пайда мен шығындарда көрсетіледі.

Операциялық жалға алынған немесе өтемсіз уақытша пайдаланудағы негізгі құрал-жабдықтарға кететін бұдан кейінгі шығындар сипатына қарамастан, көтерген кезеңдегі шығын ретінде мойындалады.

Негізгі құрал-жабдықтарды есептен шығару болашақта осы активті пайдаланудан немесе шығарудан экономикалық пайда алу күтілмейтін жағдайда немесе шығарылғанда іске асырылады. Активті есептен шығару нәтижесінде туындайтын пайда немесе шығын (шығудан болған таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) актив есептен шығарылған есеп кезеңі ішіндегі жиынтықты кіріс туралы есептің пайдасы мен шығынына енгізіледі.

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер қаржылық есептілікте мойындалғанда алғашқы құны бойынша бағаланады. Материалдық емес активтерді мойындағаннан кейін жинақталған амортизация мен құнсызданудан болған жинақталған шығын шегеріліп, алғашқы құны бойынша есепке алынады. Өнімдерді әзірлеуге кеткен жинақталған шығындарды есепке алмағанда компанияның ішінде жүргізілген материалдық емес активтер жиналмайды, тиісті шығын туындаған есеп жылы ішінде пайда мен шығындар туралы есепте көрініс табады.

Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер осы мерзім ішінде амортизацияланады және осы материалдық активтің құнсыздану белгілері болса, құнсыздану тұрғысынан бағаланады.

Амортизация 3 жылды құрайтын нысандардың бағаланған пайдалы қызмет мерзімі ішінде құнын есептен шығару бір қалыпты (тік желілік) әдістің негізінде есептеледі.

Операциялық жал

Қоғам жалға алушы ретінде

Жалға беруші жал нысанына меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайданы өзінде сақтайтын активтер жалы операциялық жал ретінде жіктеледі. Операциялық жал шарты бойынша төлемдер жал мерзімі ішіндегі шығындарға есептен шығарылып, қызметтік мәніне сәйкес жиынтықты кіріс туралы есепте шығындар құрамында есепке алынады.

Салықтар

Ағымдағы салық

Алдыңғы және ағымдағы кезеңдер үшін салық активтері мен ағымдағы салық бойынша міндеттемелер салық органдарынан немесе салық органдарына өтелуі болжанатын сома бойынша бағаланады. Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері мен салық заңнамасы – есеп күні қабылданған немесе нақты қабылданған мөлшерлемелер мен заңдар.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық есеп күні салық салынатын активтер мен міндеттемелер базасы мен қаржы есептілігі мақсаттарындағы баланстық құны арасындағы барлық уақыттық айырмашылықтар бойынша есеп күні мойындалады. кейінге қалдырылған салық міндеттемесі барлық салық салынатын уақыт айырмашылықтары бойынша мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері уақыт айырмашылығы шолу жасалынатын болашақта қалпына келтірілу және шегерілген уақыт айырмашылықтары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері есепке алынатын салық салынатын пайданың алыну ықтималдылығы бар дәрежеде мойындалады.

Кейінге қалдырылған активтің есептік саясаты әр есеп күніне қайта қарастырылып, кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығы немесе бір бөлігі аз болғанда пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын пайда болса, төмендетіледі. Мойындалмаған кейінге қалдырылған салық активтері әр есеп күніне қайта қарастырылады және салық салынатын пайданы кейінге қалдырылған салық активтеріне мүмкіндік беру ықтималдылығы пайда болған дәрежеде мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері актив таратылған есеп кезеңінде қолданылады деп болжанатын салық мөлшерлемелері бойынша бағаланады, ал міндеттеме күшіне немесе нақты күшіне енгізілген есеп күнгі жағдай бойынша салық мөлшерлемелерінің (және салық заңнамасының) негізінде өтелген.

Салық пайдадан немесе шығыннан тыс келесідей мойындалған баптарға жататын болса, ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар пайдадан немесе шығыннан тыс мойындалуы керек:

- а) басқа жиынтықты кірісте басқа жиынтық кірісте мойындалуы керек;
- б) тікелей меншікті капиталда меншікті капиталда тікелей мойындалуға тиіс.

Ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін есепке алу заңды бекітілген құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар салық төлеуші бір ғана компания мен бір ғана салық органына қатысты болса, кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер бір-біріне қарсы есептеледі.

Зейнетақымен қамсыздандыру жөніндегі міндеттемелер, әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар

Қоғам зейнетақы қорларына міндетті зейнетақы жарналары ретінде қызметкерлерінің жалақысының 10% дейін ұстап қалады. Заңнамаға сәйкес зейнетақы аударымдары қызметкерлердің міндеттемесі болып табылады және Қоғамның қызметкерлеріне ағымдағы және болашақта зейнеткерлікке шыққаннан кейінгі болашақ міндеттемелері жоқ.

Қоғам Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес анықталатын салық салынатын нысанның 11% мөлшерлеме бойынша Қазақстан Республикасының бюджетіне әлеуметтік салық төлейді, сондай-ақ Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына заңмен белгіленген міндетті әлеуметтік аударымдарды төлейді.

Басқа міндеттемелер

Қоғам басқа міндеттемелердің құрамына жеткізушілермен есеп айырысу бойынша кредиторлық берешекті, жұмыскерлердің алдындағы есептелген шығындар бойынша берешекті, сондай-ақ кеңес беру қызметтері бойынша есептелген бағалау міндеттемелері бойынша кредиторлық берешекті есепке алады.

Контрагенттер – жеткізушілер міндеттемелерін орындағанда жеткізушілерге кредиторлық берешек мойындалады және амортизациялық құны бойынша көрініс табады.

Резервтер

Қоғамның өткен оқиға нәтижесінде туындаған ағымдағы міндеттемесі (зани немесе құрылымдық) болса, міндеттемені өтеу үшін экономикалық пайданың ағымы талап етілетін және осындай міндеттеме сомасының сенімді бағасы жасалыну ықтималдылығы болса, резервтер мойындалады.

Резервтік капитал

Заңнама талаптарына және Қоғамның құрылтай құжаттарына сәйкес құрылады. Қоғам алдын ала білуге болмайтын тәуекелдер мен болашақ шығындардың орнын толтыру үшін есептік кезең нәтижелері бойынша алынған таза кірістің бөлігін аудару есебінен резервтік капитал құрады. Резервтік капитал бөлінбейді.

Қайта бағалау жөніндегі резерв

Есеп күні әділетті құны бойынша бағаланатын сату үшін қолдағы бар қаржы активтерін қайта бағалау нәтижесінде құрылады. Әділдік құнын өзгерту элементтері активтерді мойындау немесе құнсыздану тоқтаған кезге дейін капитал шотында көрсетіледі. Осындай активтер шыққанда немесе құнсыздану мойындалғанда резерв капитал шотынан қаржы активтеріне және жиынтық кіріс туралы есеп шығыстарына ауыстырылады.

Арнайы өтеу резерві

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған жеке тұлғалардың депозиттерін міндетті кепілдендіру туралы» Қазақстан Республикасы заңының ережелеріне сәйкес кепілдікті өтемді төлеумен байланысты қызмет атқару үшін Қоғам банктер – қатысушылардың жарналарының, бірігу шарты бойынша міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісті түрде орындамағаны үшін банктер – қатысушыларға қолданылған тұрақсыздық айыбынан, кепілдікті өтеу сомалары жөніндегі Қоғам талаптарын еркінен тыс таратылатын банктің – қатысушының қанағаттандыру тәртібінде алған ақшасының, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің шешіміне сәйкес пайданы бөлудің есебінен арнайы резерв құрады. Банк – қатысушы еркінен тыс таратылған жағдайда депозитордың кепілдікті өтемді төлеуі мақсатында Қоғам арнайы өтеу резервін қалыптастырады.

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерді міндетті кепілдендіру туралы» Қазақстан Республикасы заңының ережелеріне сәйкес депозиттерді міндетті кепілдендіретін ұйымның арнайы резервінің мақсатты мөлшері банктердегі-қатысушылардағы барлық кепілдендірілген депозиттер сомасының кем дегенде бес пайызын құрайды.

Кірістер мен шығындарды мойындау

Пайыздық және ұқсас кірістер мен шығындар

Амортизациялық құны және сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері ретінде жіктелетін пайыздық қаржы құралдары бойынша бағаланатын барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер немесе шығындар тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша көрініс табады, ол бойынша дисконттағанда күтілетін болашақ ақша төлемдері немесе қаржы құралын пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде немесе қысқа уақыт кезеңі ішінде қолдануға болатын жерде қаржы активінің немесе қаржы міндеттемесінің таза баланстық құнына дәлме-дәл келтіріледі. Есептегенде қаржы құралы бойынша барлық шарт талаптары (мысалы, мерзімінен бұрын өтеу құқығы), комиссиялық немесе тиімді пайыз мөлшерлемесінің бөлінбес бөлігі болып табылатын құралмен тікелей байланысты қосымша шығындар есепке алынады, бірақ несиелер бойынша болашақ шығындар есепке алынбайды. Қаржы активінің немесе қаржы міндеттемесінің баланстық құны Қоғам төлемдердің немесе түсімдердің бағасын қайта қарастырғанда түзетіледі. Түзетілген баланстық құн алғашқы тиімді пайыздық мөлшерлеме негізінде есепке алынады, ал баланстық құнның өзгеруі пайыздық кірістер немесе шығындар ретінде көрсетіледі.

Қаржылық есептілікте көрініс тапқан қаржы активінің немесе ұқсас қаржы активтерінің тобының құны құнсыздану салдарынан төмендеп кеткен жағдайда пайыздық кірістер жаңа баланстық құнның негізінде алғашқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша мойындалуын жалғастырады.

Банктер – қатысушылардың жарналары мен тарату комиссиясының түсімдерінен болған таза кірістер

Бірігу шартының ережелеріне сәйкес Банк – қатысушы төлеген жарналар Ережелермен және Шартпен анықталған жағдайларда артық төленген сомаларды есепке алмағанда қайтарылмайды.

2007 жылғы 1 қаңтардан бастап Қоғам банктер – қатысушылар тәуекелдің бағаланған дәрежесі мен қаржы тұрақтылығына байланысты санаттарға жіктеліп, оларға рейтингтер берілетін әртараптандырылған мөлшерлемелер жүйесін енгізді. Банктер ең аз рейтингпен үлкен мөлшердегі жарналарды аударады, себебі оларға әлдеқайда жоғары тәуекел деңгейі тән. Банк тәуекелдің төмен деңгейімен жарналарды азайтылған мөлшерге аударады. Қаржы көрсеткіштерін талдау, тәуекелді бағалау және рейтингтерді беру үшін Қоғам «БАТА» әртараптандырылған мөлшерлемелер жүйесінің бағдарламалық қамтамасыз етуін қолданады.

Қоғам «БАТА» банктер – қатысушылардың міндетті күнтізбелік жарналарының мөлшеріне қатысты әділетті ережелерді орнату үшін ғана емес, банктердің банкрот болу жағдайларының туындауын ескерту мақсатында да әзірлеген. Заңнамамен белгіленген талаптарға сәйкес банктер – қатысушылардың міндетті күнтізбелік жарналары тоқсан сайын төленіп тұрады.

Қоғам дербес жүргізген тоқсандық есеп бағаларының мөлшерінде алғашында міндетті күнтізбелік жарналар бойынша кірістерді мойындайды, Банктер – қатысушылардың алдыңғы тоқсан ішіндегі тиісті жарналарының сомасы оларды есептеу үшін негіз болып табылады.

Банктер – қатысушылардан алынған мәліметтердің негізінде есеп тоқсанынан кейінгі келесі айдың бірінші күні Қоғам есеп тоқсанынан кейінгі келесі айдың ішінде алдыңғы тоқсан үшін міндетті күнтізбелік жарналар бойынша кірісті реттейді.

Банктер – қатысушылардың жарналарынан және тарату комиссиясының түсімдерінен болған таза кірістер таратылған банктердің депозиторларына кепілдікті өтеу төлемі бойынша Қоғам көтерген шығындар шегерілген, жоғарыда аталған кірістерді білдіреді.

Операциялық шығындар

Шығындар ақша қаражатының немесе баламасының төленген-төленбегендігіне қарамастан, тиісті туарларды немесе қызметтерді нақты алу кезінде есепке алынады және олар жататын кезеңдегі қаржылық есептілікте көрсетіледі.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕНГЕ)

Шартты активтер мен шартты міндеттемелер

Өткен оқиғалардан ықтимал актив ретінде туындайтын және болуы бір немесе бірнеше белгілі бір болашақ оқиғалардың басталуымен немесе басталмауымен ғана расталатын шартты актив қаржылық есептілікте мойындалмайды. Шартты актив экономикалық тиімділік басталуы ықтимал кезде қаржылық есептіліктің ескертулерінде ашылады. Шартты міндеттемелер қаржылық есептілікте есепке алынбайды. Экономикалық пайда алумен қатар ресурстар ағынының мүмкіндігі неғайбыл болғанда ғана ашылады.

Келесі оқиғалар

Қаржы есептілігі құрастырылған күні Қоғамның жағдайы туралы қосымша ақпарат беретін жыл аяқталғаннан кейін болған оқиғалар (түзетуші оқиғалар) қаржы есептілігінде көрсетіледі.

Түзетуші оқиғалар болып табылмайтын жыл аяқталғаннан кейін болған оқиғалар маңызды болса, ескертулерде ашылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

4. Ақша қаражаты мен баламасы

2011 жылғы 31 желтоқсандағы және 2010 жылғы жағдай бойынша Қоғамның қаржы жағдайы туралы есепте келтірілген ақша қаражаты мен баламасы жеткілікті түрде әділетті құнды көрсетеді.

	2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо
Алғашқы өтеу мерзімі үш айдан аз депозиттер	6,180,171	6,026,696
Ағымдағы банктік шоттардағы қолма-қол ақша	3,264,373	2,813,955
Корпоративтік карточкалық шоттардағы қолма-қол ақша	364	497
Инвестициялық банктік шоттардағы қолма-қол ақша	32,199	8,251,094
Жалпы ақша қаражаты мен баламасы	9,477,107	17,092,242

Алғашқы өтеу мерзімі үш айдан аз мерзімді депозит Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде орналастырылған. 2011 жылғы 31 желтоқсандағы және 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттар мен инвестициялық шоттар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде орналастырылған. 2011 жылғы 31 желтоқсандағы карточкалық шоттар «Казкоммерцбанк» АҚ ашылған.

Төменде Standard and Poor's агенттігі рейтингтерінің негізінде ақша қаражаты мен баламасының қалдықтары ретінде несие сапасына жасалған талдау ұсынылған.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

	Алғашқы өтеу мерзімі үш айдан аз депозиттер	Ағымдағы банктік шоттардағы қолма- қол ақша	Корпорати втік карточкал ық шоттардағы қолма- қол ақша	Инвестици ялық банктік шоттардағы қолма- қол ақша	Жалпы
Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған					
- Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (ҚРҰБ), рейтингі - «BBB»	6,180,171	3,260,560	-	32,199	9,472,930
- «Казкоммерцбанк» АҚ – рейтингі - «B»	-	3,813	364	-	4,177
Жалпы	6,180,171	3,264,373	364	32,199	9,477,107

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

	Алғашқы өтеу мерзімі үш айдан аз депозиттер	Ағымдағы банктік шоттардағы қолма- қол ақша	Корпорати втік карточкал ық шоттардағы қолма- қол ақша	Инвестици ялық банктік шоттардағы қолма- қол ақша	Жалпы
Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған					
- Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (ҚРҰБ), рейтингі - «BBB»	6,026,696	2,811,652	-	8,251,094	17,089,442
- «Казкоммерцбанк» АҚ – рейтингі - «B»	-	2,303	497	-	2,800
Жалпы	6,026,696	2,813,955	497	8,251,094	17,092,242

2011 жылғы 31 желтоқсанда Қазақстанға берілген несие рейтингі «Standards and Poor's» агенттігінің бағаларына сәйкес «BBB», 2010 жылғы 31 желтоқсанда «BBB-». ҚРҰБ мемлекеттік мекеме болып табылатындығын есепке ала отырып, Ұлттық Банктің рейтингі елдікке теңестіріледі. Жоғарыда аталған қалдықтарды Қоғам ұстап қалатындықтан, осы қалдықтар 2011 жылғы 31 желтоқсандағы және 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімі өтпеген және құнсызданбаған болып саналады.

Ақша қаражаты және баламасы ретінде жіктелетін барлық сомалардың 3 айдан аз уақытта өтелуге тиісті екендігін ескерсек, Қоғам басшылығы әділетті ақша құны мен баламасы 2011 жылғы 31 желтоқсандағы және 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баланстық құнына тең деп санайды.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕНГЕ)

5. Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері

Сатуға арналған қолдағы бар деп есептелетін Қоғамның қаржы активтері жинақталған купондық сыйақы есепке алына отырып, амортизацияланатын сыйақылар мен дисконттар шегеріліп, әділетті құны бойынша қаржылық есептілікте көрсетілген.

Сатуға арналған қолдағы бар бағалы қағаздардың әділетті құны «Қазақстан қор биржасы» АҚ ресми сауда тізімдеріндегі және Bloomberg Finance L.P. деректері бойынша бағалы қағаздарға қатысты активті нарықтың шарттары бойынша есеп күні қалыптасқан орташа алынған бағамы белгіленген бағалар негізінде анықталды.

	2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	165,233,665	128,964,876
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталары	16,174,911	12,735,443
Қазақстандық эмитенттердің («Ипотечная организация «Казахстанская ипотечная компания» АҚ) корпоративтік облигациялары	1,587,606	1,414,396
АҚШ Үкіметінің бағалы қағаздары	48,637,495	39,349,711
Жалпы	231,633,677	182,464,426

Төменде түрлері бойынша бөліп, несие сапасы бойынша қарыздық бағалы қағаздардың талдауы келтірілген.

	Купондық % мөлшерлеме, жылына	Орташа тнімді % мөлшерлеме, жылына	2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
МЕОКАМ (ҚР Қаржы министрлігі)	2.5% - 8.8%	6.80%	64,821,176	67,499,285
МЕККАМ (ҚР Қаржы министрлігі)	0.0% - 0.0%	3.70%	12,482,789	8,003,418
МЕУКАМ (ҚР Қаржы министрлігі)	4.3% - 8.8%	6.50%	87,929,700	53,462,173
ҚРҰБ ноталары	0.0% - 0.0%	1.80%	16,174,911	12,735,443
КИК («Ипотечная организация «Казахстанская ипотечная компания» АҚ)	6.7% - 11.0%	10.40%	1,587,606	1,414,396
АҚШ үкіметінің бағалы қағаздары	0.0% - 0.0%	0.20%	48,637,495	39,349,711
Жалпы			231,633,677	182,464,426

Сатуға арналған қолдағы бар, мерзімі өтпеген және құнсызданбаған бағалы қағаздар. Қоғамдағы бар бағалы қағаздар Қазақстан Республикасының мемлекеттік институттарымен (ҚРҰБ, Қаржы министрлігі) және АҚШ өкіметімен шығарылады, мемлекеттік кепілдіктері бар. Пайыздарды немесе бағалы қағаздарды төлегенде, өтегенде кешіктіру болған емес. Сатуға арналған қолдағы бар барлық бағалы қағаздар тәуекелі төмен, мерзімі өтпеген, құнсызданбаған қаржы активтері болып табылады. Қазақстан Республикасының мемлекеттік институттарының несие рейтингі Қазақстан Республикасының рейтингіне теңестіріледі (4-ескерту). Корпоративтік облигациялар «Ипотечная организация «Казахстанская Ипотечная Компания» АҚ инвестицияларымен танытылған, «Moody's Investors Service» агенттігінің бағалары бойынша «В1/теріс» рейтингіне ие. сатуға арналған қолдағы бар барлық бағалы қағаздар Қоғамның қаржы активтерінің несие сапасының ішкі мониторингі үшін басшылықпен қолданылатын стандартты қаржы активтері ретінде жіктеледі.

Сатуға арналған қолдағы бар инвестициялық бағалы қағаздардың портфель өзгерістері туралы ақпарат төменде келтірілген:

2011 жылы:

	МЕОКАМ	МЕККАМ	МЕУКАМ	КИК	ҚРҰБ ноталары	АҚШ Үкіметінің БҚ	ЖАЛПЫ
2010 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	67,499,288	8,003,418	53,462,172	1,414,395	12,735,442	39,349,711	182,464,426
Сатуға арналған қолдағы	20,166,052	12,366,121	31,734,963		59,666,837	69,335,462	193,269,435

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

бар бағалы қағаздарды иелену							
Сатуға арналған қолдағы бар бағалы қағаздарды тарату	(20,386,233)	(8,067,354)			(56,489,657)	(60,333,480)	(145,276,724)
Есептелген пайыздық кірістер	3,766,731	184,288	3,902,671	154,504	256,978	90,600	8,355,772
Есептелген пайыздық шығындар	(49,655)		(6,045)				(55,700)
Алынған пайыздар	(4,141,547)		(3,289,678)	(145,413)			(7,576,638)
Әділетті құны бойынша қайта бағалаудан болған шығындар шегерілген кірістер	(2,033,460)	(3,684)	2,125,617	164,120	5,311	1,443	259,347
Сатуға арналған қолдағы бар бағалы қағаздар бойынша бағам айырмашылықтары						193,759	193,759
2011 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	64,821,176	12,482,789	87,929,700	1,587,606	16,174,911	48,637,495	231,633,677

2010 жылы:

	МЕОКАМ	МЕККАМ	МЕУКАМ	КИК	ҚРУБ ноталары	АҚШ Үкіметінің облигациялары	АҚШ Үкіметінің БҚ	ЖАЛПЫ
2009 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	62,793,817	7,831,075	38,673,313	1,339,410	6,778,337	-	-	117,415,952
Сатуға арналған қолдағы бар бағалы қағаздарды иелену	10,179,130	7,900,046	12,022,169	-	26,793,856	407,647	78,579,428	135,882,276
Сатуға арналған қолдағы бар бағалы қағаздарды тарату	(6,106,965)	(7,966,432)	-	-	(20,966,489)	(408,669)	(39,352,297)	(74,800,852)
Есептелген пайыздық кірістер	4,669,022	267,622	2,860,628	147,031	121,999	1,022	32,032	8,099,356
Есептелген пайыздық шығындар	(84,203)	-	(7,477)	-	-	-	-	(91,680)
Алынған пайыздар	(4,758,327)	-	(2,624,664)	(138,483)	-	-	-	(7,521,474)
Әділетті құны бойынша қайта бағалаудан болған шығындар шегерілген кірістер	806,814	(28,893)	2,538,203	66,437	7,739	-	458	3,390,758
Сатуға арналған қолдағы бар бағалы қағаздар бойынша бағам айырмашылықтары	-	-	-	-	-	-	90,090	90,090
2010 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	67,499,288	8,003,418	53,462,172	1,414,395	12,735,442	-	39,349,711	182,464,426

6. Басқа қаржы активтері

Басқа қаржы активтерінің құрамында банктердің – жеке тұлғалардың депозиттерін кепілдендіру жүйесі қатысушыларының күнтізбелік жарналар бойынша дебиторлық берешегі есепке алынған. Ұсынылған басқа

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕНГЕ)

қаржы активтері бойынша бір де бір құнсыздану белгілері анықталған жоқ. Осы қаржы активтерінің мерзімі өтпеген және құнсызданбаған. 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердің – қатысушылардың міндетті күнтізбелік жарналар бойынша дебиторлық берешегі – 1,981,518 мың теңге, 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2,156,622 мың теңге болған еді.

7. Басқа активтер

	2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо
Қызметтерге берілген аванстар	3,202	2,572
Қорлар	11,159	988
Болашақ кезеңдердегі шығындар	1,750	210
Жұмыскерлердің берешегі	236	358
Жалпы	16,347	4,128

8. Негізгі құрал-жабдықтар мен материалдық емес активтер

Қоғамның негізгі құрал-жабдықтар бойынша меншік құқықтарына, сондай-ақ міндеттемелерді қамтамасыз ету ретінде кепілдегі негізгі құрал-жабдықтарға шектеулері жоқ.

2011 жыл:

	Офистік және компьютерлік жабдық	Компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз етуге лицензиялар
1. Алғашқы құны		
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	15,456	11,520
Сатып алынғаны	2,481	-
Есептен шығарылғаны	(758)	-
2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	17,179	11,520
2. Амортизация		
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	10,505	5,577
Есеп кезеңі ішінде есептелген амортизация	2,549	3,840
Шығарылған активтердің жинақталған амортизациясы	(743)	-
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	12,311	9,417
3. Баланстық құны:		
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	4,951	5,943
2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	4,868	2,103

2010 жыл:

	Офистік және компьютерлік жабдық	Компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз етуге лицензиялар
1. Алғашқы құны		
2009 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	14,048	11,520
Сатып алынғаны	1,444	-
Есептен шығарылғаны	(36)	-
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	15,456	11,520
2. Амортизация		
2009 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	7,816	1,738
Есеп кезеңі ішінде есептелген амортизация	2,717	3,839
Шығарылған активтердің жинақталған амортизациясы	(28)	-
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	10,505	5,577
3. Баланстық құны		
2009 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	6,232	9,782
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	4,951	5,943

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

9. Жарғылық капитал

	Айналымдағы акциялар саны (мың дана)	Жай акциялар	Жалпы
2009 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	550	110,000,000	110,000,000
Шығарылған акциялар	55	11,000,000	11,000,000
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	605	121,000,000	121,000,000
Шығарылған акциялар	60.5	12,100,000	12,100,000
2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	665.5	133,100,000	133,100,000

Қоғамның барлық жай акцияларының номиналды құны – 200,000 (екі жүз мың) тең және әр акция бойынша бір дауыс беру құқығын береді. Барлық жай акциялар жалғыз акционер – ҚРҰБ толық төленген.

10. Капиталдағы резервтер

	Арнайы өтеу резерві	Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резерв	Басқа резерв	Резервтік капитал
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	65,611,693	6,500,063	1,100,000	73,211,756
Бөлінбеген пайданың есебінен резервтік капиталды қалыптастыру			110,000	110,000
Бөлінбеген пайданың есебінен өтеу резервін қалыптастыру	7,897,627			7,897,627
Банктердің-қатысушылардың жарналарынан және тарату комиссиясының түсімдерінен болған кірісті арнайы өтеу резервіне міндетті бөлу	20,951,441			20,951,441
Таратылған банктердің депозиторларына өтеу	(2,336)			(2,336)
Сатуға арналған қаржы активтерін қайта бағалаудан болған пайда (шығын)		259,347		259,347
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін таратқанда кезең пайдасындағы (шығынындағы) басқа жиынтық кірістен қайта бағалаудан болған пайданы (шығынды) қайта жіктеу				-
2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	94,458,425	6,759,410	1,210,000	102,427,835
2009 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	36,203,432	3,109,767	1,000,000	40,313,199
Бөлінбеген пайданың есебінен резервтік капиталды қалыптастыру	-	-	100,000	100,000
Бөлінбеген пайданың есебінен өтеу резервін қалыптастыру	10,442,084	-	-	10,442,084
Банктердің-қатысушылардың жарналарынан және тарату комиссиясының түсімдерінен болған кірісті арнайы өтеу резервіне міндетті бөлу	18,969,071	-	-	18,969,071
Таратылған банктердің	(2,894)	-	-	(2,894)

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕНГЕ)

депозиторларына өтеу				
Сатуға арналған қаржы активтерін қайта бағалаудан болған пайда (шығын)	-	3,390,758	-	3,390,758
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін таратқанда кезең пайдасындағы (шығынындағы) басқа жиынтық кірістен қайта бағалаудан болған пайданы (шығынды) қайта жіктеу	-	(462)	-	(462)
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	65,611,693	6,500,063	1,100,000	73,211,756

Жарғыға сәйкес «Қазақстанның депозиттеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамы коммерциялық емес ұйым болып табылады. Қоғам пайданы дивидендтер түрінде бөлмейді, ол халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірленген қаржылық есептіліктің негізінде қорларға (резервтік және өтеу) пайданы аударады.

Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резерв KASE белгіленген бағалар және Bloomberg Finance L.P. деректері бойынша қайта есептелген қаржы құралдарының әділетті құнының баланстық құнынан көп немесе аз болу нәтижесінде әр есеп күні өзгертіледі. Осы өзгеріс жиынтық кіріс туралы есептің «басқа жиынтық кіріс» бөлімінде көрініс табады.

Сату немесе құнсыздану нәтижесінде қаржы құралдарын мойындау тоқтаған жағдайда қайта бағалау жөніндегі резерв жиынтық кіріс туралы есепте кезеңнің пайдасы мен шығынына ауыстырылады.

11. Басқа қаржы міндеттемелері

	2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо
Банктер – қатысушылардың алдындағы күнтізбелік жарналар бойынша кредиторлық берешек *	598	142,440
Басқа есептелген міндеттемелер	1,013	-
Жалпы	1,611	142,440

*Банктер – қатысушылардың алдындағы күнтізбелік жарналар бойынша кредиторлық берешек банктер – қатысушылар жыл соңына дейін енгізген жарналар бойынша алдын ала төленген сомалар мен алдыңғы кезең ішінде нақты жарналардың негізінде Қор есептеген алынатын сомалар арасындағы айырмашылықты білдіреді.

12. Басқа міндеттемелер

	2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо
Қызметкерлерге сыйақы төлеу жөніндегі міндеттеме	9,624	9,621
Қызметтер үшін төлеу жөніндегі міндеттеме	10,258	5,180
Басқа активтер р үшін төлеу жөніндегі міндеттеме	9,972	391
Жалпы	29,854	15,192

13. Таза пайыздық кірістер

	2011 жыл	2010 жыл
Қаржы активтерінің түрлері бойынша пайыздық кірістер және шығындар		
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері бойынша кіріс (қарыздық құралдар)	8,355,772	8,099,356
Депозиттер бойынша кіріс	14,690	97,982
«Кері РЕПО» мәмілелері бойынша кіріс	-	2,250
Жалпы пайыздық кірістер	8,370,462	8,199,588
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері бойынша сыйақы амортизациясы түріндегі шығындар (қарыздық құралдар)	(55,700)	(91,680)

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

Жалпы пайыздық шығындар	(55,700)	(91,680)
Жалпы таза пайыздық кірістер	8,314,762	8,107,908

14. Банктер – қатысушылардың жарналарынан және тарату комиссияның түсімдерінен болған таза кіріс

Жасалған бірігу шартында белгіленген ережелерге сәйкес Қоғам қаржылық есептілікте жалпы түсім сомасының көрсетілуін есептемегенде үшінші тұлғаларға, соның ішінде қаржылық есептілігі арқылы банктер – қатысушылардың тәуекел дәрежесі бойынша жіктелуі, төленген жарналардың мөлшерлері мен тарату комиссиясының түсімдері туралы тікелей немесе жанама таратпауға міндеттенеді.

Банктер – қатысушылардың жарналарынан, тарату комиссиясының түсімдерінен, тұрақсыздық айыбынан болған жалпы кіріс сомасы, таратылған банктердің депозиторларына өтеу бойынша шығындар келесі кестеде келтірілген:

	2011 жылы	2010 жылы
Банктер – қатысушылардың жарналарынан болған кіріс	20,313,437	18,006,626
Тарату комиссиясынан болған түсім бойынша кіріс	638,000	962,000
Тұрақсыздық айыбын есептеу	4	445
Таратылған банктердің депозиторларына өтеу бойынша шығындар	(2,336)	(2,894)
Жалпы	20,949,105	18,966,177

15. Жалпы және әкімшілік шығындар

	2011 жылы	2010 жылы
Қызметкерлерді ұстауға шығындар *	121,689	94,782
Жарнама және маркетингтік қызметтер	28,048	32,709
Пайда салығынан басқа салықтар	15,923	17,089
Шот жүргізу шығындары	13,662	11,516
Іс-сапар және өкілдік шығындары	8,587	8,478
Ақшаны сенімді басқару бойынша шығындар	9,918	8,216
Негізгі құрал-жабдықтар мен материалдық емес активтер амортизациясы	6,389	6,556
Кәсіби қызметтер	9,544	6,392
Операциялық жал бойынша шығындар (негізгі құрал-жабдықтар)	5,281	5,315
Байланыс қызметтері	2,214	2,485
Коммуналдық қызметтер	1,646	1,592
Семинар бойынша шығындар	3,839	-
Мүшелік салымдар	1,916	1,630
Басқа операциялық шығындар	2,009	1,697
Жалпы	230,665	198,457

16. Табыс салығы бойынша шығындар

Табыс салығы бойынша шығындар келесідей берілген:

Табыс салығы бойынша шығындар	2011 жылы	2010 жылы
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығындар	33,871	6,715
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығын (үнемдеу)	(2,686)	(200)
Жалпы	31,185	6,515

Төменде табыс салығы бойынша шығындардың және салық салынғанға дейінгі Қоғам кірісінің салыстырмасы келтірілген:

	2011 жылы	2010 жылы
Жалғастыру қызметінен болған, салық салынғанға дейінгі пайда (шығын)	29,317,831	26,980,319
Ресми белгіленген табыс салығының мөлшерлемесі	20%	20%
Табыс салығы бойынша шартты шығын	5,863,566	5,396,064
Шегерілмейтін және салық салынбайтын баптардың салық әсері (тұрақты айырмашылықтар):		

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

- шегерілмейтін басқа шығындар	(666)	(920)
- банктердің-қатысушылардың жарналарынан түскен салық салынбайтын кірістер	(4,189,821)	(3,793,235)
- мемлекеттік бағалы қағаздардың шығарылымы бойынша сыйақы сомасына салық салынбайтын кірістер	(1,641,894)	(1,595,394)
Бір жылғы табыс салығы бойынша шығын	31,185	6,515

2011 жылғы уақыт айырмашылықтары өзгеруінің салық әсері келесідей берілген:

	2010 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығындар есебіне жатқызылған	2011 жылғы 31 желтоқсанда
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер			
Аудитке есептелген шығындар бойынша резерв	1,079	1,996	3,075
Жұмыскерлерге демалыс пен сыйақыға есептелген шығындар бойынша резерв	1,811	114	1,925
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер			
Негізгі құрал-жабдықтар мен материалдық емес активтер	411	576	987
Жалпы кейінге қалдырылған салық бойынша актив	3,301	2,686	5,987

2010 жылғы уақыт айырмашылықтары өзгеруінің салық әсері келесідей берілген:

	2009 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығындар есебіне жатқызылған	2010 жылғы 31 желтоқсанда
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер			
Аудитке есептелген шығындар бойынша резерв	865	214	1,079
Жұмыскерлерге демалыс пен сыйақыға есептелген шығындар бойынша резерв	2,605	(794)	1,811
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер			
Негізгі құрал-жабдықтар мен материалдық емес активтер	(172)	583	411
Басқа	(197)	197	-
Жалпы кейінге қалдырылған салық бойынша актив	3,101	200	3,301

17. Ықтимал және шартты міндеттемелер

Сот даулары

ҚР екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерді міндетті кепілдендіру туралы заңға сәйкес банк – депозиттерді міндетті кепілдендіру жүйесінің қатысушысы еркінен тыс таратылған жағдайда Қоғам еркінен тыс тарату туралы соттың шешімі заңды күшіне енген күннен бастап банктің – қатысушының депозиторларына кепілдікті өтем төлеу бойынша міндеттеме қабылдайды. Қоғам депозиторларға – жеке тұлғаларға бес миллион теңге мөлшерінде депозит бойынша есептелген сыйақысыз депозит бойынша қалдық сомасында кепілдендірілген депозиттер бойынша кепілдікті өтем төлейді.

Қоғам басшылығы қандай да бір қазіргі кезде бар немесе аяқталмаған сот даулары, сондай-ақ өзіне қарсы қойылуы мүмкін ықтимал шағымдар туралы ақпаратқа ие емес. Әдетте қызмет атқару барысында Қоғам түрлі процестер мен шағымдардың нысаны бола алады.

Қоғам басшылығы қазіргі бар міндеттемелері (осындай процестермен немесе шағымдармен байланысты) ағымдағы қаржы жағдайына, Қоғамның болашақтағы жұмыс нәтижелеріне әсер етпейді деп санайды.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

Шартты салық міндеттемелері

Қазақстандағы салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа болып табылады және салық органдарының тарапынан дәл емес және жол берілген түрлі түсіндірулер болып табылатын жиі өзгеретін нормативтік құжаттармен сипатталады. Салықтар қомақты айыппұл салуға, өсімақы есептеуге және өндіріп алуға құқылы бірқатар реттеуші органдардың тарапынан тексерілуге жатады. Салық кезеңі осы салық кезеңінен кейінгі келесі бес күнтізбелік жыл ішінде салық органдарының тарапынан тексеру үшін ашық болып қалады, бірақ белгілі бір жағдайларда салық кезеңі жоғарыда аталған мерзімнен де ұзақ уақытқа ашық болып қала алады.

Жоғарыда аталған фактілер басқа елдерге қарағанда Қазақстандағы қомақты салық тәуекелдеріне әкелуі мүмкін. Басшылық салық заңнамасын түсінуді негізге ала отырып, салықтар жөніндегі міндеттемелер толық көлемде көрсетілген деп санайды. Әйтсе де, салық органдары нормативтік актілерді басқаша түсіндіре алады, салық органдары өз түсіндірмесін ұстана алса, осы қаржылық есептілікке әсер қомақты болуы мүмкін.

18. Байланысты тараптармен жасалған операциялар

Әр ықтимал байланысты тарапты қарастырғанда заңды нысанына ғана емес, қатынастардың мазмұнына ерекше көңіл бөлінеді.

Қоғам есеп жылы ішінде қомақты операциялар жасаған немесе 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қомақты берешек орын алған байланысты тараптармен өзара қарым-қатынастың сипаты төменде сипатталған.

Атауы	Серіктестікпен өзара қатынастар сипаты
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі» ММ (ҚРҰБ)	Негізгі компания – 100%, ҚРҰБ МОД шотты енгізу қызметтері; ҚРҰБ МОД ақшаны сенімді басқару қызметтері; валюталық аударым комиссиясы; СОБС, МСПД қызметтері үшін шығындарды өтеу; электрондық төлемдер төлеу
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі (ҚР Қаржы министрлігі)	Негізгі компанияны бақылайтын мемлекеттік мекеме, бағалы қағаздарды иелену, инвестициялық кіріс алу
«ҚРҰБ Банктік сервистік бюросы» РМК	ҚРҰБ еншілес компаниясы, офистік жабдықтар мен деректердің заңды базасына қызмет көрсету
«ҚРҰБ КЦМР» РМК	ҚРҰБ еншілес компаниясы, Фасті желісіне кіру
ҚРҰБ ММ «Қызметті қамтамасыз ету орталығы» Филиалы	ҚРҰБ еншілес компаниясы, коммуналдық қызметтер, операциялық жал, офисті күзету қызметтері

Байланысты тараптармен жасалған операциялар

2011 жылы

Атауы	Таратылған кірістер, алынған шығындар, активтер		Ақша қаражаты		Операциялар түсіндірмесі
	Алынған (сатып алынған)	Таратылған (көрсетілген)	Төленген	Алынған	
ҚР Қаржы министрлігі	64,267,137	36,251,577	64,267,137	36,251,577	Бағалы қағаздармен жасалған мәмілелер, соның ішінде сыйақы
ҚР Ұлттық Банкі ММ	59,666,836	56,746,635	59,666,836	56,489,657	Бағалы қағаздармен жасалған мәмілелер, соның ішінде сыйақы
	74,605,986	74,761,661	74,746,971	74,605,904	ҚР Ұлттық Банкісіне депозитті орналастыру және қайтып алу, соның ішінде сыйақы

2010 жылы

Атауы	Таратылған кірістер, алынған шығындар, активтер		Ақша қаражаты		Операциялар түсіндірмесі
	Алынған (сатып алынған)	Таратылған (көрсетілген)	Төленген	Алынған	
ҚР Қаржы министрлігі	30,101,345	21,778,990	30,101,345	21,456,389	Бағалы қағаздармен жасалған мәмілелер,

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

					соның ішінде сыйақы
	26,876,024	26,878,274	26,876,024	26,878,274	« Кері Репо» мәмілесі, соның ішінде сыйақы
ҚР Ұлттық Банкі ММ	27,201,503	21,498,179	27,201,503	21,375,158	Бағалы қағаздармен жасалған мәмілелер, соның ішінде сыйақы
	737,563,278	768,611,744	737,550,000	768,599,939	ҚР Ұлттық Банкісіне депозитті орналастыру және қайтып алу, соның ішінде сыйақы

Негізгі басқару қызметкерлерінің сыйақысы еңбек келісімімен қарастырылған Қоғамның Төрайымына және Директорлер Кеңес мүшелерінің есептелген және төленген жалақыны, сыйақыны, өтемақыны қамтиды.

Сыйақы туралы ақпарат

	2011ж.		2010 ж.	
	Шығындар	Есептелген міндеттеме	Шығындар	Есептелген міндеттеме
Жалпы	21,195	2,150	18,671	1,240
Соның ішінде				
Қысқа мерзімді төлемдер:				
- жалақы және қысқа мерзімді сыйақы	21,005	1,477	18,571	1,240
- пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер		673	-	-
- медициналық сақтандыру	190		100	-

19. Қаржы құралдарының әділ құны

Қоғам келесі сатылы лауазымды қаржы құралдар құнының әділ құнын анықтау үшін баға модельдеріне қатысты қолданады:

- 1-ші деңгей: ұқсас активтер мен міндеттемелер бойынша белсенді нарықтағы баға (ешқандай түзетулер енгізусіз);
- 2-ші деңгей: 1-ші деңгейді құрайтын баға белгілейтін болып табылмайтын көрсетілген әділ құнына маңызды және актив пен міндеттемелер қатынасында немесе тікелей (баға ретінде), немесе жанама (бағадан туынды) әсерін тигізетін бастапқы деректер;
- 3-ші деңгей: бақылауға алынған нарық ақпаратына негізделмейтін көрсететілген әділ құнына маңызды ықпалын тигізетін бастапқы деректер қолданылатын әдістер.

Әділ құны бойынша есептелетін Қоғамның қаржы құралдары сатуға арналған қолдағы бар активтерді құрайды. Осы қаржылық активтер мемлекеттік және корпоративтік бағалы қағаздармен берілген (5-ші ескертпе). 2011 жылдың 31 желтоқсандағы және 2010 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қоғам 1-ші деңгейге сәйкес белсенді нарықта нарық бағасының негізінде олардың әділ құнын анықтады.

Төменде сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерінің әділетті құны және қаржылық есептілікте әділетті құнына дейін жүргізілген түзетулердің (қайта бағалау) әсері туралы жалпы мәліметтер келтірілген. 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділетті құн мен қаржылық есептілікке әсері туралы деректер

Бағалы қағаздардың түрлері	Есеп күнгі жалпы баланстық құны	Номиналды құндағы нарықтық құны, %	Баланстық құнға енгізілген жинақталған қайта бағалау сомасы	Бағалы қағаздар түрінің жалпы құнындағы қайта бағалау үлесі
КИК	1,587,606	82.63%-дан 103.13% дейін	(250,209)	-15.8%
МЕККАМ	12,482,789	98.64%-дан 99.95% дейін	8,063	0.1%
МЕОКАМ	64,821,176	96.48%-дан 115.68% дейін	1,498,910	2.3%
МЕУКАМ	87,929,700	97.8%-дан 120.4% дейін	5,484,694	6.2%
ҰБ ноталары	16,174,911	99.18%-дан 99.98% дейін	16,051	0.1%
АҚШ БҚ	48,637,495	99.9%-дан 100% дейін	1,901	0.0%
Жалпы	231,633,677	x	6,759,410	x

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2010 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділетті құн мен қаржылық есептілікке әсері туралы деректер

Бағалы қағаздардың түрлері	Есеп күнгі жалпы баланстық құны	Номиналды құндағы нарықтық құны, %	Баланстық құнға енгізілген жинақталған қайта бағалау сомасы	Бағалы қағаздар түрінің жалпы құнындағы қайта бағалау үлесі
КИК	1,414,396	70.1%-дан 97.6% дейін	(414,329)	-29.3%
МЕККАМ	8,003,418	98.6%-дан 100% дейін	11,748	0.1%
МЕОКАМ	67,499,285	96.7%-дан 117% дейін	3,532,370	5.2%
МЕУКАМ	53,462,173	97.8%-дан 120.4% дейін	3,359,076	6.3%
ҰБ ноталары	12,735,443	99.7%-дан 100% дейін	10,739	0.1%
АҚШ БҚ	39,349,711	99.9%-дан 100% дейін	458	0.0%
Жалпы	182,464,426	x	6,500,063	x

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері басқа жиынтық кіріске құн өсімін/азайуын жатқызып, әділетті құны бойынша берілген. Қоғамның басқа қаржы активтері мен міндеттемелері амортизациялық құны бойынша ұсынылған. Ақша қаражатының, сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтерінің, басқа қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны әділетті құнға тең.

«Ипотекалық Ұйым «Қазақстан Ипотекалық Компаниясы» АҚ корпоративтік купонды облигациялардың номиналды құнына пайыздық қатынаста азайту жағына қарай әділетті құнын өзгерту Қазақстан Республикасындағы жылжымайтын мүліктің нарықтық құнын төмендетуге әсер ететін қаржы дағдарысының салдарлары нәтижесінде 2007 жылы болды.

20. Тәуекелдерді басқару саясаты

Қоғам тәуекелі Қоғаммен қызмет атқару барысында туындайтын шығыстардың пайда болуымен түсіндіріледі.

Жалпы Қоғамның тәуекелін басқару қаржы тәуекелдерінің белгісіздіктерінің негізінде және Қоғамның қаржы жағдайына кері ықпалын тигізуін азайтуға бағытталады. Қоғам басшылығы тәуекелдерді басқарудың тұрақты қадағалауын жүргізеді. Қоғам тәуекелдерді басқарудың жалпы принципін анықтайды, сонымен бірге нақты аймақтарды қамтитын нарық тәуекелі, несие тәуекелі, өтімділік тәуекелді сияқты саясат және сондай-ақ инвестициялық саясатты анықтайды. Қаржы тәуекелін басқару жүйесінің негызға мақсаты белгілі тәуекел шектеуін анықтау және белгіленген параметр шегінде Қоғамның осындай тәуекелдерге ұшырамауын деңгейін қамтамасыз ету болып табылады.

Операциялық және заңды тәуекелдерді басқару жүйесі ішкі саясаттың және операциялық және заңды тәуекелдерді азайту мақсатында рәсімдерді қамтамасыз етеді.

Қоғам ұшырайтын тәуекел түрлері

1. Операциялық тәуекел – банктер – қатысушылардың міндетті күнтізбелік жарналарды алуы және банктер тараған жағдайларда депозиттерді кепілдендіру бойынша қызмет барысында тікелей қабылданатын тәуекел. Осы тәуекел жүйелі істен шығу, қызметкерлер қатесі, алаяқтық немесе сыртқы оқиғалар салдарынан туындайды. Бақылау жүйесінің жұмысы тоқтағанда операциялық тәуекелдер беделге нұқсан келтіріп, құқықтық салдарларға ие болуы мүмкін немесе қаржы шығындарына әкелуі мүмкін. Қоғам барлық операциялық тәуекелдер жойылды, бірақ бақылау жүйесінің көмегімен, тексеру, ықтимал тәуекелдерге тиісті реакция арқылы Қоғам осы тәуекелдерді басқара алады. Бақылау жүйесі міндеттерді тиімді бөлуді, қол жетімділік құқығын, бекіту және салыстыру рәсімдерін, қызметкерлерді оқытуды, сондай-ақ бағалау рәсімдерін қарастырады.

2. Қаржы тәуекелдері – Қоғам инвестицияларын басқаруға тікелей немесе жанама әсер ететін түрлі тәуекел түрлері. Олар Қоғам инвестицияларының орындалуына, қайтарылуына, өтімділігіне және құрылымына жатады және келесілерді қамтиды:

2.1. Нарық тәуекелі – бұл әділетті құн немесе қаржы құралының болашақ ақша ағындары нарықтағы бағаның өзгеруіне қарай ауытқиды деген тәуекел. Қоғам нарық конъюнктурасының теріс өзгеруінен туындайтын ықтимал шығындарды кезеңдік бағалау арқылы нарық тәуекелін басқарады.

Нарық тәуекелі валюталық тәуекелді, пайыздық мәлішерлеме тәуекелін және басқа баға тәуекелін қамтиды.

Валюталық тәуекел – қаржы құралының құны валюта бағамдарындағы өзгерістердің салдарынан ауытқитын тәуекел.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

Қоғамның операциялары Қазақстан Республикасының аумағында атқарылады. Әйтсе де, қаржы активтерінің аз бөлігі АҚШ долларында келтірілген. Валюталық тәуекелді азайту мақсатында активтер мен пассивтерді басқаруға жауапты ҚР ҰБ басшылығы активтер мен пассивтердің оңтайлы құрылымы мен ҚР ҰБ бекіткен ашық валюталық позициядағы лимит мөлшері шеңберінде тиісті шешімдер қабылдауда.

Шетел валютасы бағамының теңгеге қатысты құбылмалығы Қоғам әсер ете алмайтын сыртқы фактор болып табылады. Валюталық тәуекелді басқару ашық валюталық позицияны төмендету немесе ұлғайту арқылы іске асырылады. Валюталық позицияны өзгерту Қоғамның талаптарының немесе шетел валютасындағы міндеттемелерінің көлемін өзгерту арқылы жүргізіледі.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы және 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның ақша активтері мен міндеттемелері келесі валютада келтірілген.

Атауы	2011 жылғы 31 желтоқсанда			2010 жылғы 31 желтоқсанда		
	Жалпы	теңге	АҚШ доллары	Жалпы	теңге	АҚШ доллары
Ақша қаражаты мен баламасы	9,477,107	9,477,107		17,092,242	17,092,242	-
Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері	231,633,677	182,996,182	48,637,495	182,464,426	143,114,715	39,349,711
Басқа қаржы активтері	1,981,518	1,981,518		2,156,622	2,156,622	-
Жалпы ақша активтері	243,092,302	194,454,807	48,637,495	201,713,290	162,363,579	39,349,711
Басқа қаржы міндеттемелері	1,611	1,611		142,440	142,440	-
Жалпы ақша міндеттемелері	1,611	1,611		142,440	142,440	-
Таза валюталық позиция	243,090,691	194,453,196	48,637,495	201,570,850	162,221,139	39,349,711

Қоғамның қаржы жағдайы мен ақша ағындары АҚШ долларының айырбастау бағамдарының ауытқу әсерлеріне ұшырағаныш.

Келесі кестеде АҚШ долларының айырбас бағамындағы өзгерістерге салық салынғанға дейін (ақша активтерінің әділетті құнындағы ықтимал өзгерістердің салдарынан) Қоғам пайдасының сезімталдығының баға талдауы келтірілген.

Валюта	2011 жыл	
	Базистік тармақтарды ұлғайту/азайту	Салық салынғанға дейінгі пайдаға әсері
АҚШ доллары (USD)	5%	2,431,875
	-5%	(2,431,875)

Валюта	2010 жыл	
	Базистік тармақтарды ұлғайту/азайту	Салық салынғанға дейінгі пайдаға әсері
АҚШ доллары (USD)	+10%	3,934,971
	-15%	(5,902,457)

Жоғарыда келтірілген кестелерде бас жол берудегі өзгерістер тиімділігі көрсетілген, ал басқа жол берулер өзгеріссіз қалады. Шындығында, жол берулер мен басқа факторлардың арасында байланыс бар. Сондай-ақ сезімталдықтың желілік емес сипаты бар, сондықтан алынған нәтижелердің интерполяциясы немесе экстраполяциясы жүргізілмеу керек.

Сезімталдықты талдау Қоғам активтері мен пассивтерін белсенді басқара алатындығын есепке алмайды. Жоғарыда келтірілген сезімталдық талдауындағы басқа шектеулер қандай да бір сенімділікпен болжауға болмайтын нарықтағы ықтимал өзгерістер туралы Қоғамның болжауын ғана білдіретін ықтимал тәуекелді ашу мақсатында нарықтағы гипотетикалық қозғалыстарды пайдалануды қамтиды. Сондай-ақ пайыздық мөлшерлемелер немесе валюталық бағамдар бірдей өзгереді деген болжаммен шектелуі мүмкін.

2011 жылғы 1 қаңтардан бастап АҚШ долларына қатысты теңге бағамының қомақты ауытқулары аталды.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕНГЕ)

Пайыздық мөлшерлеме тәуекелі - әділетті құн немесе қаржы құралынан болатын ақша қаражатының болашақ ағындары нарықтағы пайыздық мөлшерлеменің өзгеру салдарынан ауытқиды деген тәуекел.

Қоғам үнемі пайыздық тәуекел мониторингін жүргізіп тұрады. Қоғам басшылығы талдау нәтижелерін қолдана отырып, Қоғам операцияларына қатысты немесе пайыздық тәуекелді басқару жөніндегі шешімдерді қабылдау үшін тәуекелдің құнын бағалағанда шешімдер қабылдайды.

Пайыздық тәуекелді басқару пайыздық мөлшерлемелер өзгерістеріне сезімтал Қоғам активтері мен пассивтеріне қатынасты тиімді реттеуге, қаржы нарығында операциялар жасағанда тәуекелдерді төмендетуге бағытталған және пайыздық мөлшерлеменің өзгерістеріне сезімтал активтер мен пассивтер арасындағы баланстық қолайлы деңгейінде қолдауға көмектесуі керек.

Қазіргі уақытта Қоғам басшылығының пайыздық мөлшерлеме тәуекелін шектеуге қатысты тәсілі номиналды құны 1,400,000 мың тенге болатын «Ипотечная организация «Казахстанская Ипотечная Компания» АҚ қалқымалы сыйақы мөлшерлемелі корпоративтік бағалы қағаздарды қоспағанда белгіленген сыйақысы бар жоғары өтімді мемлекеттік қаржы құралдарына инвестициялауда жатыр. Қалқымалы сыйақы мөлшерлемесі бар қаржы құралдарының үлесі қаржы құралдарының жалпы портфелінің бір пайызынан азын құрайды.

150 базистік пунктке (1,5 жылдық пайыз) пайыздық мөлшерлеме өзгергенде қалқымалы мөлшерлемелі қаржы активтеріне әсері арқылы салық салынғанға дейінгі Қоғам пайдасының пайыздық мөлшерлемелерінің (барлық басқа ауыспалылар константтармен қабылданады) өзгеру ықтималдылығына сезімталдық Қоғам пайдасының және/немесе шығынының ықтимал өзгеруінің (+/-)27,567 мың теңгесін құрайды.

Басқа баға тәуекелі – сыйақының нарықтық мөлшерлемелерінің өзгеруіне байланысты қаржы құралының құнындағы өзгерістер тәуекелі. Құндағы өзгерістермен байланысты Қоғамның ықтимал тәуекелі сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтеріне қатысты.

Қоғамның балансында нарықтық баға белгіленімі бар және әділетті құны бойынша есепке алынатын, сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері бар. Нарықтағы пайыздық мөлшерлемелер өскен жағдайда осы инвестициялардың нарықтық құны нарықтағы пайыздық мөлшерлеме сияқты төмендейді, ал осы инвестициялардың нарықтық құны ұлғаюы мүмкін. Төменде 100 базистік пунктте (1 жылдық пайыз) нарықтағы пайыз мөлшерлемесі өзгергенде Қоғам бағалаған осы инвестициялар құнының ықтимал өзгерісі келтірілген.

Бағалы қағаз түрлері	2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнның өзгеруі (+/-)	2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнның өзгеруі (+/-)
КИК	18,378	18,287
МЕККАМ	124,747	79,917
МЕОКАМ	633,223	639,669
МЕУКАМ	824,450	501,031
ҰБ ноталары	161,589	127,247
АҚШ БҚ	486,356	393,493
Жалпы	2,248,743	1,759,644

2.2. Несие тәуекелі – негізгі қарыздың және бағалы қағаз (облигациялар, мемлекеттік міндеттемелер) шығарылымының талаптарымен белгіленген мерзімде кредиторға (инвесторға) тиесілі сыйақының қаржы құралы (эмитент) бойынша қарыз алушының төлеу салдарынан шығындардың туындау тәуекелі.

Несие тәуекелі бағалы қағазды жеткізу немесе мәміле бойынша контрагент тарапынан төлеу жөніндегі міндеттемелерді орындамаумен байланысты шығындар тәуекелін қамтиды.

Шешімдер алқалығын, ішкі бақылауды, несие тәуекелін шектейтін басқа рәсімдерді қолдана отырып, Директорлар кеңесі мен Басқарма белгілеген шеңберде осы тәуекел түрі бойынша Қоғамның ұшырағыштығын шектеу несие тәуекелін басқару міндеті болып табылады.

Негізгі постулаты жоғары өтімді активтерге, атап алғанда мемлекеттік бағалы қағаздарға, «РЕПО», «кері РЕПО» операцияларына, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің депозиттеріне, «Қазақстанның ипотекалық компаниясы» АҚ агенттік облигацияларына, валютаға, рейтингі «АА» (Standard&Poor's), «Aa2» (Moody's) төмен болмайтын мемлекеттердің мемлекеттік қысқа мерзімді бағалы қағаздарына инвестициялау болып табылатын басқарушы компаниямен активтерді басқару жөніндегі келісімнің бөлінбес бір бөлігі болып табылатын, Қоғам әзірлеген инвестициялық стратегия несие тәуекелін басқарудың маңызды элементі болып табылады.

Қаржы жағдайы туралы есеп баптарында көрініс тапқан қаржы активтері үшін төменде келтірілген кестеде несие тәуекелінің максималды мөлшері активтер мен міндеттемелерді, қамтамасыз етуді есепке алмағанда осы активтердің баланстық құнынан тең.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

Атауы	2011 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо	2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо
<i>Ақша қаражаты мен баламасы</i>		
Екінші деңгейлі банктердегі карточкалық шоттардағы қолма-қол ақша	4,177	2,800
<i>Сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері</i>		
КИК корпоративтік облигациялары (5-ескерту)	1,587,606	1,414,396
<i>Басқа қаржы активтері</i>		
Банктердің – қатысушылардың міндетті күнтізбелік жарналар бойынша дебиторлық берешегі (6-ескерту)	1,981,518	2,156,622
Жалпы	3,573,301	3,571,018

2.3. Өтімділік тәуекелі – қаржы құралдарымен байланысты міндеттемелерді өтеу үшін қаражат тарту кезінде Қоғамда қиындықтардың туындау тәуекелі. Өтімділік тәуекелі әділетті құнына жақын бағаға қаржы активін бірден сату мүмкін емес болу нәтижесінде туындауы мүмкін. Қоғам өтімді құрал-жабдықтарға қажеттілікті үнемі қадағалап отырады, басшылық кез келген басталатын міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қамтамасыз етеді.

Өтімділік тәуекелін басқару Қоғам басшылығының және Монетарлық операцияларды басқару департаментінің танытуындағы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің (ҚРҰБ) міндеті болып табылады.

Инвестициялау рұқсат етілетін қаржы құралдарының тізімі Қоғамның инвестициялық стратегиясының ережелерімен бекітіледі.

Кестеде күтілетін өтеу мерзімдері бөлініп, активтер мен міндеттемелердің бөлінуі келтірілген. Кестеде ашылған сомалар шамамен дисконтталған ақша ағындарына (баланстық құны) тең болатын келісім-шарттық ақша ағындарын білдіреді.

2011 жылғы 31 желтоқсанда күтілетін өтеу мерзімі бөлініп берілген активтер мен міндеттемелер:

Атауы	Талап етілгенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 6 айға дейін	6 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан бес жылға дейін	5 жылдан көп	Жалпы
<i>Активтер</i>						
Ақша қаражаты және баламасы	9,477,107	-	-	-	-	9,477,107
Жалпы сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері, соның ішінде	1,528,492	34,693,984	63,636,886	67,813,681	63,960,634	231,633,677
МЕККАМ	713,668	5,598,232	6,170,889	-	-	12,482,789
МЕОКАМ	-	18,806,202	3,757,965	42,257,009	-	64,821,176
МЕУКАМ	-	-	-	25,125,921	62,803,779	87,929,700
ҰБ ноталары	814,824	10,289,550	5,070,537	-	-	16,174,911
КИК	-	-	-	430,751	1,156,855	1,587,606
АҚШ БҚ	-	-	48,637,495	-	-	48,637,495
Басқа қаржы активтері	1,981,518	-	-	-	-	1,981,518
Жалпы активтер	12,987,117	34,693,984	63,636,886	67,813,681	63,960,634	243,092,302
<i>Міндеттемелер</i>						
Басқа қаржы міндеттемелері	1,611	-	-	-	-	1,611
Жалпы міндеттемелер	1,611	-	-	-	-	1,611
Таза позиция	12,985,506	34,693,984	63,636,886	67,813,681	63,960,634	243,090,691

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІНЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ
2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТПЕЛЕР (МЫҢ ТЕҢГЕ)

2010 жылғы 31 желтоқсанда күтілетін өтеу мерзімі бөлініп берілген активтер мен міндеттемелер:

Атауы	Талап етілгенге дейін және 1 айдан аз	1 айдан 6 айға дейін	6 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан бес жылға дейін	5 жылдан көп	Жалпы
Активтер						
Ақша қаражаты және баламасы	17,092,242	-	-	-	-	17,092,242
Жалпы сатуға арналған қолдағы бар қаржы активтері, соның ішінде	23,445,334	27,704,056	32,950,703	50,830,221	47,534,112	182,464,426
МЕККАМ	1,548,794	3,141,022	3,313,602	-	-	8,003,418
МЕОКАМ	200,087	12,924,041	9,068,618	45,306,539	-	67,499,285
МЕУКАМ	113,333	1,287,158	393,708	5,115,867	46,552,107	53,462,173
ҰБ ноталары	2,408,184	10,327,259	-	-	-	12,735,443
КИК	-	24,576	-	407,815	982,005	1,414,396
АҚШ БҚ	19,174,936	-	20,174,775	-	-	39,349,711
Басқа қаржы активтері	2,156,622	-	-	-	-	2,156,622
Жалпы активтер	42,694,198	27,704,056	32,950,703	50,830,221	47,534,112	201,713,290
Міндеттемелер						
Басқа қаржы міндеттемелері	142,440	-	-	-	-	142,440
Жалпы міндеттемелер	142,440	-	-	-	-	142,440
Таза позиция	42,551,758	27,704,056	32,950,703	50,830,221	47,534,112	201,570,850

21. Капиталды басқару

Акционер үшін капитал кірістілігін сақтау мақсатында үздіксіз қызметті жалғастыру мүмкіндігін қамтамасыз ету, оңтайлы құрылымын қолдау, қаржы жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз етуге, кепілдендірілген депозиттердің депозиторларының құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға қатысу жөніндегі қызметте пайдаланылатын пайданы Қоғамның алуы капиталды басқару саласындағы Қоғамның басты міндеті болып табылады.

Қоғам 2011 жылғы 31 желтоқсанда басқарған капитал сомасы - 243,865,376 мың теңге (2010 жылғы 31 желтоқсанда – 202,219,383 мың теңге).

Инвестициялық стратегияға сәйкес Қоғамның капиталы жоғары өтімді қаржы активтеріне инвестицияланған. Қоғамның инвестициялық стратегиясының ережелері жыл сайын қайта тексеріліп, түзетіліп, бекітілуі керек.

Меншікті капиталдың норматив бойынша жеткілікті болу жөніндегі үнемі талаптардың (пруденциалдық нормативтер) қойылмауына байланысты Қоғам капиталды басқару мақсатында меншікті және қарыз қаражатын қадағалауды мақсаты деп білмейді.